

URED ZA REVIZIJU INSTITUCIJA BiH
КАНЦЕЛАРИЈА ЗА РЕВИЗИЈУ ИНСТИТУЦИЈА БИХ
AUDIT OFFICE OF THE INSTITUTIONS OF BOSNIA AND HERZEGOVINA

www.revizija.gov.ba

ИЗВЈЕШТАЈ О ОБАВЉЕНОЈ ФИНАНСИЈСКОЈ РЕВИЗИЈИ

МИНИСТАРСТВА ИНОСТРАНИХ ПОСЛОВА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ ЗА 2024. ГОДИНУ

Сарајево, јул 2025. године

Садржај

I	МИШЉЕЊЕ НЕЗАВИСНОГ РЕВИЗОРА	2
1.	МИШЉЕЊЕ О ФИНАНСИЈСКИМ ИЗВЈЕШТАЈИМА	2
2.	МИШЉЕЊЕ О УСКЛАЂЕНОСТИ	5
II	РЕЗИМЕ ПРЕПОРУКА ДАТИХ ЗА 2024. ГОДИНУ	7
III	ИЗВЈЕШТАЈ О ОБАВЉЕНОЈ РЕВИЗИЈИ	10
1.	ПРЕДМЕТ И ЦИЉ РЕВИЗИЈЕ	10
2.	КРИТЕРИЈУМИ КОРИШЋЕНИ У РЕВИЗИЈИ	10
3.	МЕТОДЕ И ПОСТУПЦИ РЕВИЗИЈЕ	11
4.	ОЦЈЕНА РЕАЛИЗАЦИЈЕ ПРЕПОРУКА ИЗ ПРЕТХОДНИХ ИЗВЈЕШТАЈА	11
5.	НАДЛЕЖНОСТ, ОРГАНИЗАЦИЈА И РУКОВОЂЕЊЕ	15
5.1.	Активности из оквира надлежности рада Министарства	17
6.	СИСТЕМ ИНТЕРНИХ КОНТРОЛА	17
7.	ФИНАНСИЈСКИ ИЗВЈЕШТАЈИ	20
7.1.	Преглед прихода и примитака	21
7.1.1.	Приходи од накнада и такси	21
7.1.2.	Донације – трансфери из иностранства	24
7.2.	Преглед расхода и издатака из буџета	25
7.2.1.	Бруто плате	26
7.2.2.	Издаци за употребу возила	29
7.2.3.	Унајмљивање имовине и опреме	30
7.2.4.	Уговорене услуге	30
7.2.5.	Капитални издаци	33
7.2.6.	Вишегодишњи пројекти и програми посебних намјена	33
7.3.	Биланс стања	34
7.3.1.	Средства	34
7.3.2.	Обавезе	40
7.3.3.	Попис средстава и обавеза	41
8.	ЗАПОШЉАВАЊЕ И СТАТУС ЗАПОСЛЕНИХ (АНГАЖОВАНИХ) ЛИЦА	43
8.1.	Екстерни премјештај и директно преузимање државних службеника	43
8.2.	Обављање послова другог радног мјеста	44
8.3.	Интерни премјештаји и унапређења	45
8.4.	Упућивање запослених на рад у ДКП	46
8.5.	Уговори о дјелу	47
9.	ЈАВНЕ НАБАВКЕ	47
9.1.	Набавка услуга отклањања кварова на систему хлађења у објекту Министарства	48
9.2.	Набавка услуга интернета	49
9.3.	Набавке у ДКП-овима	50
9.4.	Реализација уговора/оквирних споразума	50
10.	ИТ РЕВИЗИЈА	51
11.	СУДСКИ СПОРОВИ	52
12.	ОСТАЛО – РЕВИЗИЈА ДКП-ОВА	53
13.	КОМЕНТАРИ МИНИСТАРСТВА НА НАЦРТ ИЗВЈЕШТАЈА	53
	ПРИЛОЗИ	54

I МИШЉЕЊЕ НЕЗАВИСНОГ РЕВИЗОРА

Мишљење независног ревизора се даје на основу обављене финансијске ревизије која обухвата ревизију финансијских извјештаја и, у вези с истом, ревизију усклађености активности, финансијских трансакција и информација с релевантним законима и другим прописима.

1. МИШЉЕЊЕ О ФИНАНСИЈСКИМ ИЗВЈЕШТАЈИМА

Мишљење с резервом

Обавили смо ревизију финансијских извјештаја **Министарства иностраних послова Босне и Херцеговине** (у даљем тексту: Министарство) који обухватају: биланс стања на 31.12.2024. године, преглед прихода, примитака и финансирања по економским категоријама, преглед расхода и издатака по економским категоријама, посебне податке о платама и броју запослених, преглед динамике запошљавања, преглед сталних средстава у облику ствари и права, преглед капиталних улагања по врстама и пројектима, преглед дознака из текуће резерве буџета, те анализу извршења буџета - текстуални дио, за годину која завршава на тај дан.

Према нашем мишљењу, осим за могуће ефекте питања описаних у параграфу **Основ за мишљење с резервом**, финансијски извјештаји Министарства приказују истинито и фер, у свим значајним аспектима, финансијско стање имовине, обавеза и извора средстава на 31.12.2024. године, те приходе и извршење буџета за годину која се завршава на наведени датум, у складу с примјењивим оквиром финансијског извјештавања.

Основ за мишљење с резервом

Као што је наведено у Извјештају:

1. нисмо у могућности потврдити тачност финансијских извјештаја у дијелу сталних средстава, потраживања и обавеза Министарства с обзиром на то да пописом средстава и обавеза нису усклађена стварна стања са стањима у Главној књизи (тачка 7.3. Извјештаја).

Ревизију смо обавили у складу са Законом о ревизији институција Босне и Херцеговине¹ и Међународним стандардима врховних ревизионих институција (ISSAI)². Наше одговорности према ISSAI стандардима су детаљније описане у параграфу **Одговорности ревизора за ревизију финансијских извјештаја**.

¹ Службени гласник БиХ, број 12/06

² Међународни стандарди врховних ревизионих институција (ISSAI) дио су Оквир професионалних објава Међународне организације врховних ревизионих институција – IFPP оквира (INTOSAI Framework of Professional Pronouncements), који чине три нивоа објава: INTOSAI принципи (INTOSAI-P), међународни стандарди врховних ревизионих институција (ISSAI) и INTOSAI смјернице (GUID).

Независни смо од Министарства у складу с етичким захтјевима који су релевантни за нашу ревизију према ISSAI 130 – Етички кодекс и испунили смо остале етичке одговорности у складу с тим захтјевима.

Вјерујемо да су ревизиони докази које смо прибавили довољни и одговарајући да обезбиједо основ за наше мишљење.

Одговорности руководства за финансијске извјештаје

Руководство Министарства је одговорно за састављање и фер презентацију финансијских извјештаја у складу с примјењивим оквиром финансијског извјештавања на нивоу институција Босне и Херцеговине тј. Законом о финансирању институција БиХ, Правилником о финансијском извјештавању институција БиХ и Правилником о рачуноводству с рачуноводственим политикама и процедурама за кориснике буџета институција БиХ. Ова одговорност подразумијева и креирање, примјену и одржавање интерних контрола које су релевантне за састављање и презентацију финансијских извјештаја који не садрже значајне погрешне исказе услјед преваре или грешке, одговарајућа објелодањивања релевантних информација у напоменама уз финансијске извјештаје, као и одабир и примјену одговарајућих рачуноводствених политика и рачуноводствених процјена, које су разумне у датим околностима.

Одговорности ревизора за ревизију финансијских извјештаја

Наши циљеви су стећи разумно увјерење о томе да ли су финансијски извјештаји као цјелина сачињени без значајног погрешног приказивања услјед преваре или грешке и издати извјештај независног ревизора који укључује наше мишљење. Разумно увјерење је висок ниво увјерења, али није гаранција да ће ревизија обављена у складу с Међународним стандардима врховних ревизионих институција увијек открити значајно погрешно приказивање када оно постоји. Погрешни прикази могу настати услјед преваре или грешке и сматрају се значајним ако се разумно може очекивати да, појединачно или збирно, утичу на економске одлуке корисника донијете на основу тих финансијских извјештаја.

Као саставни дио ревизије, у складу с Међународним стандардима врховних ревизионих институција, стварамо професионалне процјене и одржавамо професионални скептицизам током ревизије. Ми такође:

- Препознајемо и процјењујемо ризике значајног погрешног приказивања финансијских извјештаја, због преваре или грешке, обликујемо и обављамо ревизионе поступке као реакцију на те ризике и прибављамо ревизионе доказе који су довољни и примјерени да обезбиједо основ за наше мишљење. Ризик неоткривања значајног погрешног приказивања насталог услјед преваре је већи од ризика насталог услјед грешке, јер превара може укључити тајне споразуме, кривотворење, намјерно изостављање, погрешно приказивање или заобилажење интерних контрола.
- Стичемо разумијевање интерних контрола релевантних за ревизију како бисмо обликовали ревизионе поступке који су примјерени у датим околностима, али не и за сврху изражавања мишљења о успјешности интерних контрола.
- Оцјењујемо примјереност коришћених рачуноводствених политика и разумност рачуноводствених процјена и повезаних објава које је створило руководство.

- Оцјењујемо цјелокупну презентацију, структуру и садржај финансијских извјештаја, укључујући и објаве, као и да ли финансијски извјештаји одражавају трансакције и догађаје на којима су засновани на начин којим се постиже фер презентација.

С руководством комуницирамо у вези са, између осталих питања, планираним дјелокругом и временским распоредом ревизије и важним налазима ревизије, укључујући и оне који се односе на значајне недостатке у интерним контролама који су откривени током наше ревизије.

Између питања о којима се комуницира с руководством, одређујемо она питања која су од највеће важности у ревизији финансијских извјештаја текућег периода и стога су кључна питања ревизије. Та питања описујемо у нашем извјештају о обављеној ревизији, осим ако закон или регулатива спречава јавно објављивање питања или када одлучимо, у изузетно ријетким околностима, да о датом питању не треба извијестити у нашем извјештају, јер се разумно може очекивати да би негативне посљедице извјештавања надмашиле јавну добробит од таквог извјештавања.

2. МИШЉЕЊЕ О УСКЛАЂЕНОСТИ

Мишљење

У вези с ревизијом финансијских извјештаја Министарства за 2024. годину, обавили смо и ревизију усклађености активности, финансијских трансакција и информација с релевантним законима и другим прописима.

Према нашем мишљењу, осим за наведено у параграфу **Основ за мишљење с резервом**, активности, финансијске трансакције и информације Министарства за 2024. годину у складу су, у свим значајним аспектима, са законима и другим прописима који су дефинисани као критеријуми за дату ревизију.

Основ за мишљење с резервом

Као што је наведено у Извјештају:

- 1) *уплата донаторских средстава није извршена на начин предвиђен законским прописима (тачка 7.1.2. Извјештаја).*

Ревизију усклађености смо обавили у складу са Законом о ревизији институција Босне и Херцеговине и ISSAI 4000 – Стандард за ревизију усклађености. Наше одговорности према овом стандарду су детаљније описане у параграфу *Одговорности ревизора за ревизију усклађености*.

Независни смо од Министарства у складу с етичким захтјевима који су релевантни за нашу ревизију према ISSAI 130 – Етички кодекс и испунили смо остале етичке одговорности у складу с тим захтјевима.

Вјерујемо да су ревизиони докази које смо прибавили довољни и одговарајући да обезбиједе основ за наше мишљење.

Скретање пажње³

Не изражавајући даљу резерву на мишљење о усклађености, скрећемо пажњу на:

- *недостатке код процеса трансфера конзуларних прихода (тачка 6.2.1. Извјештаја),*
- *реализацију издатака по основу коришћења службених возила (тачка 7.2.2. Извјештаја),*
- *неефикасност у реализацији вишегодишњих капиталних улагања (тачка 7.2.6. Извјештаја),*
- *процедуре запошљавања, ангажовања лица по уговорима о дјелу и давање овлашћења за обављање других послова нису биле транспарентне и у потпуности усклађене са законским прописима који регулишу ову област (тачка 8. Извјештаја),*
- *недостатке и слабости у процесу јавних набавки (тачка 9. Извјештаја),*
- *судске спорове и потенцијалне обавезе по основу истих (тачка 11. Извјештаја).*

³ Параграф којим ревизор скреће пажњу корисницима извјештаја на питања која су презентована или објелодањена у информацијама везаним за предмет ревизије, а која су, према ревизоровој професионалној просудби, јако важна за разумијевање таквих информација од стране корисника извјештаја; у ревизионој пракси овај параграф се назива још и 'истицање питања'.

Одговорности руководства за усклађеност

Поред одговорности за састављање и фер презентацију финансијских извјештаја, руководство Министарства је такође одговорно да обезбиједи да су активности, финансијске трансакције и информације у складу с прописима којима су регулисане и потврђује да је током фискалне године обезбиједило намјенско, сврсисходно и законито коришћење расположивих средстава за остваривање утврђених циљева, те економично, ефикасно и ефективно функционисање система финансијског управљања и контроле.

Одговорности ревизора за ревизију усклађености

Поред одговорности да изразимо мишљење о финансијским извјештајима, наша одговорност подразумијева и изражавање мишљења о томе да ли су активности, финансијске трансакције и информације, у свим значајним аспектима, у складу са законима и другим прописима којима су регулисане. Одговорност ревизора укључује обављање процедура, како би прибавили ревизионе доказе о томе да ли се средства користе за одговарајуће намјене и да ли је пословање Министарства, према дефинисаним критеријумима, усклађено с релевантним законима и другим прописима. Процедуре подразумијевају процјену ризика од значајних неусклађености са законима и прописима који регулишу пословање субјекта ревизије. Такође, наша одговорност подразумијева и оцјену финансијског управљања, функције интерне ревизије и система интерних контрола.

Сарајево, 4.7.2025. године

ГЕНЕРАЛНИ РЕВИЗОР

Хрвоје Твртковић, с. р.

ЗАМЈЕНИК ГЕНЕРАЛНОГ РЕВИЗОРА

Неџад Хајтић, с. р.

ЗАМЈЕНИЦА ГЕНЕРАЛНОГ РЕВИЗОРА

Неда Мочевих, с. р.

II РЕЗИМЕ ПРЕПОРУКА ДАТИХ ЗА 2024. ГОДИНУ

У Извјештају о обављеној финансијској ревизији за 2024. годину дато је 38 препорука (11 нових и 27 поновљених⁴). Од укупног броја датих препорука, 4 препоруке⁵ се односе на финансијске извјештаје и на усклађеност, 16 препорука на финансијске извјештаје⁶, а остале на усклађеност.

У табели која слиједи приказан је резиме датих препорука, док су детаљни налази презентовани по процесима у оквиру појединачних тачака Извјештаја.

Табела 1. Резиме датих препорука за 2024. годину

Бр. преп.	Текст препоруке	Статус препоруке
1	Министарство је дужно обезбиједити да на систематизованим пословима гдје постоје значајни ризици пословања буду запослена компетентна лица у пуном капацитету и у континуитету.	П
2	С обзиром на ризике који се могу јавити у поступањима која нису предвиђена оквиром државне службе, Министарство, поред Кодекса понашања државних службеника преузетог од Агенције за државну службу, треба размотрити могућност доношења правила понашања дипломата и других запослених у служби.	П
3	Министарство је дужно обезбиједити да се канцеларијско пословање врши на једнообразан начин.	П
4	Министарство је дужно поштовати прописане рокове за достављање извјештаја о извршењу буџета.	Н
5	Министарство треба наставити са квалитативним унапређивањем садржаја биљешки уз финансијске извјештаје у циљу детаљнијег извјештавања о битним промјенама током године и стању имовине и обавеза Министарства на 31.12. текуће године.	П
6	Министарство треба детаљно анализирати документ на основу којег се врши наплата конзуларне таксе и сачинити квалитетан попис такси које се наплаћују у ДКП мрежи с јасно дефинисаним поступањем у ДКП-овима.	П
7	Министарство је дужно вршити редован трансфер наплаћених конзуларних такси у складу с Инструкцијом Министарства финансија и трезора БиХ о начину евидентирања уплата и административних такси и накнада извршених путем дипломатско-конзуларних представништава БиХ уз контролу стања новчаних средстава на конзуларним рачунима ДКП-ова.	П
8	Министарство треба квартално вршити сравњење извршених уплата и евидентираних прихода по појединим ДКП-овима с Министарством финансија и трезора БиХ у складу с наведеном Инструкцијом.	П
9	Министарство је дужно да пријем донаторских средстава реализује на основу документа донатора којим се може потврдити износ уплаћених средстава и њихова намјена.	Н
10	Министарство је дужно примјењивати прописе који се односе на ангажовање, евидентирање и плаћање запослених приликом прековременог рада, што укључује и прерасподјелу радног времена када	П

⁴ Нереализоване препоруке из претходног периода су, након утврђеног чињеничног стања, поновљене.

⁵ Број 10,11,16, 31.

⁶ Број 4,5,6,7,8,9,17,18,19,20,21,22,23,24,25,26.

Бр. преп.	Текст препоруке	Статус препоруке
	год је то могуће, на начин како је то предвиђено важећом одлуком Савјета министара БиХ.	
11	Министарство је дужно да одобравање плаћеног одсуства за вјерске празнике запосленим врши у складу са Законом о раду у институцијама БиХ.	Н
12	Министарство је дужно да напредовање запослених у виши унутрашњи платни разред врши у складу с Методологијом за распоређивање запослених унутар платног разреда, поштујући све одредбе наведеног акта.	Н
13	Министарство треба да усклади класе моторних возила према важећем Правилнику о службеним возилима за специјализоване намјене Министарства и дипломатско-конзуларних представништава.	Н
14	Министарство треба донијети интерни акт о начину вођења евиденције о коришћењу возила у складу са важећим Правилником о условима набавке и начину коришћења службених возила у институцијама БиХ.	Н
15	Министарство је дужно код процеса употребе службених возила обезбиједити уредно и досљедно вођење свих евиденција о употреби возила које представљају основ за праћење и контролу трошкова те потврду намјенског коришћења возила.	П
16	Потребно је да Министарство анализира постојеће стање, направи план активности те заузме проактиван став за реализацију расположивих средстава за вишегодишње пројекте.	П
17	Министарство је дужно краткорочна потраживања евидентирати у складу с Правилником о рачуноводству с рачуноводственим политикама и процедурама за кориснике буџета институција БиХ.	П
18	Потребно је, у сарадњи с Министарством финансија и трезора БиХ, утврдити начин евидентирања издатака по основу плата и накнада запослених из Министарства безбједности БиХ који су привремено с радноправним статусом у овом Министарству.	П
19	Потребно је да Министарство сачини анализу документованости, структуре и рачуности потраживања те проведе неопходна књижења у циљу исказивања тачних билансних позиција у финансијским извјештајима.	П
20	Потребно је да Министарство, у сарадњи с Министарством финансија и трезора БиХ, ријеши питање салда на конту разграничених прихода (курсне разлике).	П
21	Министарство треба све некретнине које су додијељене Босни и Херцеговини у поступку сукцесије имовине бивше СФР Југославије евидентирати у пословне књиге Министарства.	П
22	За све вишкове средстава утврђене пописом потребно је утврдити вриједност и исте евидентирати у пословне књиге.	П
23	Министарство треба размотрити даљи статус опреме који није стављен у функцију и у складу с тим донијети одговарајућу одлуку.	Н
24	Потребно је да Министарство, приликом евидентирања трансакција и књиговодствених промјена у Главној књизи, обезбиједи потпуно поштовање рачуноводствених правила и принципа како би исказана салда на билансним позицијама била тачна и одражавала стварно стање.	П
25	Министарство треба ставке књижене на контима разграничених расхода затворити у току године, а незатворене ставке евидентирати као ванредни приход институција БиХ.	П
26	Министарство треба окончати активности на усаглашавању стварног и књиговодственог стања средстава и обавеза сходно донесеним одлукама руководства након пописа и утврђеним роковима, како би попис средстава	П

Бр. преп.	Текст препоруке	Статус препоруке
	и обавеза за следећу годину био проведен у складу с важећим прописима те како би био ефикасан и сврсисходан.	
27	Министарство треба набавку и трошење образаца стикера виза и путних листова евидентирати путем конта залиха.	Н
28	У процесу запошљавања Министарство треба обезбиједити поштовање принципа транспарентности.	Н
29	Министарство је дужно да распоређивање државних службеника на упражњена радна мјеста врши у складу са релевантним прописима.	П
30	Препоручујемо Министарству да успостави јасне и транспарентне критеријуме за напредовање и интерно премјештање запослених.	П
31	Министарство треба обезбиједити да се уговори о дјелу закључују само у изузетним случајевима и то за послове који су привременог карактера и који се не могу сматрати пословима систематизованих радних мјеста.	П
32	Министарство је дужно поступке набавки покретати и проводити у складу с Планом набавки и утврђеном динамиком како би исти били окончани прије истека претходних уговора.	П
33	Министарство је обавезно да досљедно примјењује Закон о јавним набавкама и поступак из разлога крајње хитности проводи у околностима којима се оправдава изузетна хитност, уз благовремено планирање набавки.	Н
34	Министарство треба проводити процедуру набавке услуга интернета и зановити старе уговоре.	П
35	Набавке у ДКП-овима требају бити реализоване у складу с важећим прописима који регулишу област набавки.	П
36	Министарство је дужно пратити реализацију оквирних споразума/уговора у погледу истека уговора и правовременог покретања нових процедура јавних набавки те контроле фактурисаних цијена.	П
37	Министарство треба, осим финансијског, успоставити и количинско праћење закључених уговора што ће бити основ за квалитетније планирање у наредном периоду.	Н
38	Препоручујемо Министарству да, код ангажмана страних држављана у ДКП-овима, има у виду и законске одредбе из области радног права земље домаћина те избјегне могуће судске спорове пред страним судовима.	П

Статус: Н-нова, П-поновљена

Осим наведеног, у Извјештају је обрађено и 18 препорука чија је реализација, у 2024. години, оцијењена као реализација у току, а које ће и даље бити предмет праћења⁷.

⁷ Видјети табелу број 2. у тачки 4. Извјештаја

III ИЗВЈЕШТАЈ О ОБАВЉЕНОЈ РЕВИЗИЈИ

Канцеларија за ревизију институција Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Канцеларија за ревизију) обавила је финансијску ревизију за 2024. годину која обухвата ревизију финансијских извјештаја Министарства и, у вези с истом, ревизију усклађености.

У Извјештају о обављеној финансијској ревизији Министарства за 2024. годину су, поред мишљења независног ревизора и резимеа датих препорука за 2024. годину, презентовани предмет и циљ ревизије, коришћени критеријуми, као и методе и поступци ревизије. Такође, оцијењена је реализација препорука из претходних извјештаја и презентовани су детаљни ревизорски налази и дате препоруке.

1. ПРЕДМЕТ И ЦИЉ РЕВИЗИЈЕ

Предмет ревизије су финансијски извјештаји Министарства за 2024. годину и усклађеност активности, финансијских трансакција и информација с релевантним законима и другим прописима.

Циљ је да се изрази мишљење о томе јесу ли финансијски извјештаји поуздани и одражавају ли биланси у цијелости резултате пословања. Такође, циљ ревизије је процијенити примјењује ли руководство институције законе и прописе, и користи ли средства за одговарајуће намјене, те оцијенити финансијско управљање, систем интерних контрола и функцију интерне ревизије.

С обзиром на то да се ревизија обавља испитивањем на бази узорка и да постоје инхерентна ограничења у рачуноводственом систему и систему интерних контрола, поједина значајна погрешна приказивања могу остати неоткривена.

2. КРИТЕРИЈУМИ КОРИШЋЕНИ У РЕВИЗИЈИ

Ревизија финансијских извјештаја и ревизија усклађености подразумијевају процес објективног прикупљања и процјењивања доказа, како би се утврдило да ли су предмети ревизије, тј. финансијски извјештаји, као и активности, финансијске трансакције и информације, усклађени с одговарајућим критеријумима који су садржани у законима и другим прописима. Критеријуми представљају упоредне параметре који се користе како би се дала оцјена предмета ревизије.

Наиме, за обављање финансијске ревизије коришћени су сљедећи критеријуми:

- Закон о буџету институција БиХ и међународних обавеза БиХ за 2024. годину
- Закон о финансирању институција БиХ
 - Правилник о рачуноводству с рачуноводственим политикама и процедурама за кориснике буџета институција БиХ
 - Правилник о финансијском извјештавању институција БиХ

- Инструкције о привременом финансирању институција БиХ за период јануар – март, април – јун и јул – септембар 2024. године
- Закон о платама и накнадама у институцијама БиХ и подзаконски акти
- Закон о порезу на доходак и Закон о доприносима (ФБиХ и РС)
- Закон о јавним набавкама и подзаконски акти
- Закон о државној служби у институцијама БиХ и подзаконски акти
- Закон о раду у институцијама БиХ и подзаконски акти
- Закон о управи и подзаконски акти
- Закон о ревизији институција БиХ
- Закон о интерној ревизији
- Закон о облигационим односима (дио који се односи на уговоре о дјелу).

3. МЕТОДЕ И ПОСТУПЦИ РЕВИЗИЈЕ

Финансијска ревизија је проведена у складу с донесеним годишњим планом у двије фазе, односно обављањем претходне и завршне ревизије у периоду између октобра 2024. године и маја 2025. године. У складу с предметом финансијске ревизије и методологијом рада Канцеларије за ревизију која се базира на Међународним стандардима врховних ревизионих институција (ISSAI), сагледана је презентована документација и информације о пословању Министарства, утврђена су подручја ризика и оцијењено је функционисање система интерних контрола по појединим процесима ради одређивања ревизионог приступа. На бази узорка је извршен увид у књиговодствену документацију о насталим пословним догађајима евидентираним у пословним књигама Министарства. Испитана је досљедност примјене законских прописа, те правила, процедура и других интерних аката који су везани за финансијско пословање Министарства. Обављени су разговори с руководством Министарства и другим запосленицима у циљу прибављања образложења одговорних лица у вези с пословним догађајима који су били предметом ревизије.

4. ОЦЈЕНА РЕАЛИЗАЦИЈЕ ПРЕПОРУКА ИЗ ПРЕТХОДНИХ ИЗВЈЕШТАЈА

У претходним извјештајима о обављеној финансијској ревизији Министарства Канцеларија за ревизију је дала препоруке у циљу отклањања уочених неправилности, недостатака и слабости.

Током обављања ревизије за 2024. годину оцијенили смо да је Министарство од укупно 52 претходно дате препоруке реализовало 7, 27 препорука није реализовало, а за 18 препорука је реализација у току.

У наредној табели приказан је преглед оцјене реализације претходно датих препорука.

Табела 2. Детаљан преглед оцјене реализације претходно датих препорука

Број преп.	Оцјена реализације препоруке из претходних извјештаја	Статус
1/2023	Током већег дијела године није било значајнијих активности на ажурирању мапе пословних процеса, одређене активности су предузете пред крај 2024. и 2025. године. До периода обављања ревизије (април 2025. године) ажурирани су Мапа пословних процеса и Регистар ризика, али нису унесени у PIFC апликацију.	●
2/2023	Донесене су интерне процедуре стварања обавеза у форми правилника који је ступио на снагу даном доношења тј. 29.07.2024. године.	✓
3/2023	Министарство је и током 2024. године сачињавало и потписивало документе мимо електронског система за управљање документима.	✗
4/2023	Није коришћена могућност прерасподјеле радног времена по основу прековременог рада па су и током 2024. године исплаћене накнаде за прековремене сате.	✗
5/2023	У ревидираном узорку издатака нису уочени недостаци у вези са начином евидентирања обавеза за које ће рачуни или коначне ситуације бити испостављени у наредној фискалној години.	✓
6/2023	Усвојен је правилник о коришћењу службених возила за специјализоване намјене након прибављања сагласности Савјета министара БиХ.	✓
7/2023	У Министарству још увијек није обезбијеђено уредно и досљедно вођење свих евиденција о употреби возила које представљају основ за праћење и контролу трошкова те потврду намјенског коришћења возила.	✗
8/2023	Утврђена су мања одступања реализованих капиталних издатака у односу на одобрену намјенску структуру капиталних издатака.	●
9/2023	Није било активности Министарства у вези с анализом документа на основу ког се врши наплата таксе (Цјеновник) нити је било измјена у садржају, осим инструкције да се обустави наплата за дупликат пасоша.	✗
10/2023	Министарство још увијек није успоставило ефикасан систем и редован трансфер наплаћених конзуларних такси како је дефинисано интерним актима.	✗
11/2023	Министарству финансија и трезора су достављени подаци за усклађивање наплаћених и трансферисаних прихода од конзуларних услуга за први и други квартал, али нису нам презентовани докази да су по наведеним вршена усклађивања.	✗
12/2023	Током већег дијела године су се примјењивале раније донесене инструкције и упутства о начину наплате, евидентирања, трансфера конзуларних прихода и извјештавање о извршеним конзуларним услугама. Министарство је у октобру 2024. године донијело нови интерни акт којим су обједињене све дотадашње инструкције те ће се ефекти његове примјене пратити у наредном периоду.	●
13/2023	Министарство није још увијек евидентирало поједине трансакције у складу с Правилником о рачуноводству с рачуноводственим политикама и процедурама за кориснике буџета институција БиХ.	✗
14/2023	Министарство је започело активности на сачињавању анализе свих потраживања од запослених те је приступило доношењу рјешења за наплату одређених потраживања.	●
15/2023	Министарство је донијело интерни акт о поступању у вези с потраживањима која су настала у претходним периодима те започело активности на доношењу рјешења за наплату потраживања.	●
16/2023	Министарство још увијек није сачинило анализу рочности потраживања на основу које би провело неопходна књижења у циљу тачног исказивања позиције потраживања у финансијским извјештајима.	✗

17/2023	Исплата плата запослених из Министарства безбједности је вршена као и претходних година, евидентирањем путем конта потраживања те на тај начин нису приказане у издацима за плате.	✗
18/2023	На контима разграничених прихода од курсних разлика и даље су салда која пописна комисија није потврдила као исправна.	✗
19/2023	Некретнине у Кенији и Алжиру су укњижене, док су некретнине у Бразилу и Уругвају у поступку укњижбе у земљишне књиге и нису евидентирани у пословне књиге Министарства.	✗
20/2023	Нису укњижена сва средства која су пописом за 2023. годину проглашена вишком, а за дио средстава по попису за 2024. годину није утврђена вриједност и нису донесене одлуке о начину евидентирања тог вишка.	✗
21/2023	Министарство приликом евидентирања трансакција није обезбиједило потпуно поштовање рачуноводствених правила и принципа да би исказана салда на билансним позицијама била тачна и да би одражавала стварно стање.	✗
22/2023	Министарство још увијек није затворило ставке књижене на конту разграничених расхода у ранијем периоду.	✗
23/2023	Министарство није окончало активности на усаглашавању стварног и књиговодственог стања средстава и обавеза сходно донесеним одлукама руководства након пописа.	✗
24/2023	Министарство није попунило упражњене позиције руководећих државних службеника (секретара и помоћника министра), у складу са Законом о државној служби у институцијама БиХ.	✗
25/2023	Министарство није донијело интерни правилник о условима и начину напредовања и интерног премјештања запослених.	✗
26/2023	Настављена је пракса закључивања уговора о дјелу за послове који су сталног карактера.	✗
27/2023	Министарство је поједине набавке покренуло касније у односу на план јавних набавки.	✗
28/2023	Нису констатовани недостаци по питању објаве обавјештења о додјели уговора и извјештаја о поступку јавне набавке.	✓
29/2023	Министарство није провело процедуру набавке услуга интернета, нити је зановило старе уговоре.	✗
30/2023	Поново су утврђени недостаци код набавки проведених у ДКП мрежи.	✗
31/2023	Поједине процедуре нису покренуте правовремено, односно прије истека раније потписаног уговора, због чега су у периоду до избора новог добављача вршене набавке без важећег уговора и могућности провјере фактурисаних цијена.	✗
32/2023	У току су активности на имплементацији нових веб-страница за сједиште и ДКП-ове, као и активности успостављања механизма ефикаснијег ажурирања података на веб-страницама.	●
33/2023	Мада није било нових тужби по основу ангажмана страних држављана у ДКП-овима, путем уговора о дјелу су и током 2024. године обављани послови за које је такав начин ангажмана предвиђен Правилником о унутрашњој организацији Министарства.	✗
1/2022	Министарство је сачинило Приједлог правилника о унутрашњој организацији у току 2023. године и доставило га Савјету министара БиХ ради прибављања сагласности 22.10.2024. године. Наведеним Приједлогом правилника обухваћено је и 10 амбасада и конзулата за које су донесене одлуке Предсједништва у периоду од 2019. до 2021. године.	●
3/2022	Министарство није предузимало активности на попуњавању радних мјеста гдје постоје значајни ризици па су послове секретара и два помоћника министра и током 2024. године обављали државни службеници по овлашћењу министра.	✗

4/2022	По основу употребе факсимила констатовали смо да већина докумената има уписан број на документима, али да постоји и један број докумената на којима није уписан број, а та документа нису ни унесена у књигу факсимила.	●
10/2022	Министарство је унаприједило процес планирања те рационализовало трошкове службених путовања у односу на претходне године.	✓
16/2022	За одабрани узорак трошкова репрезентације наводила су се детаљна образложења и повод настанка трошка, али код издатака по основу интерне репрезентације недостају образложења.	●
17/2022	Министарство није предузимало активности у овој години по питању јасног дефинисања права и обавеза запослених у ДКП БиХ у погледу примарне здравствене заштите, осим што су за три ДКП-а закључени уговори са осигуравајућим кућама.	●
22/2022	Сравњена су стања по свим редовним и конзуларним рачунима, а стање средстава која нису потврђена пописом су констатована и захтијевају даљу анализу.	●
30/2022	Министарство је кроз попис предузимало активности на провјери исказаног стања стикера виза код појединих ДКП-ова како би се усагласило пописано и стварно стање, али активности нису окончане у потпуности.	●
32/2022	Вршен је унос података о запосленима кроз апликацију Министарства током 2024. године, али још увијек није окончан.	●
33/2022	У 2024. години ангажовање лица по уговору на одређено вријеме одвијало се путем јавног огласа.	✓
35/2022	У текућој години нису констатовани случајеви обављања послова са ССС ради стицања искуства на пословима ВСС.	✓
37/2022	Министарство је припремило приједлог правилника о условима и начину упућивања запослених у ДКП мрежи и упутило га у процедуру интерних консултација.	●
2/2021	Нису презентоване активности Министарства на доношењу правила понашања дипломата и других запослених у државној служби.	✗
4/2021	Министарство је урадило миграцију на новију верзију апликације за управљање документима кроз коју је омогућен преглед дипломатских активности, што је претпоставка за израду програма рада и извјештаја о раду и активностима у ДКП-овима и Министарству.	●
9/2021	Нисмо констатовали значајнија побољшања код реализације вишегодишњих капиталних пројеката нити нам је презентована стратегија односно план приоритета адаптације као ни куповине објеката.	✗
29/2021	Министарство је у току 2024. године водило писмену кореспонденцију и сарадњу са својим заступником по закону у циљу заштите имовинско-правних интереса Министарства.	●
11/2020	Забилешке уз биланс стања нису задовољавајуће јер не пружају довољно информација о битним промјенама током године.	✗
19/2020	Министарство је предузимало активности да се конзуларни рачун користи само за наплату и трансфер конзуларних прихода, али још увијек није успоставило адекватан систем и на нивоу Министарства се не води евиденција како сваки појединачни ДКП поступа.	●
21/2020	Министарство сарађује са Министарством финансија и трезора БиХ, али још увијек није ријешено наведено питање јер исто не зависи само од Министарства, већ и од Министарства финансија и трезора и Централне банке.	●

Статус: реализована препорука⁸, препорука чија је реализација у току⁹, нереализована препорука¹⁰, препорука која није могла бити оцијењена у ревидираном периоду или није релевантна за даље праћење¹¹.

5. НАДЛЕЖНОСТ, ОРГАНИЗАЦИЈА И РУКОВОЂЕЊЕ

Министарство је основано Законом о министарствима и другим органима управе Босне и Херцеговине¹². Истим законом је уређено да министарством руководи министар у сарадњи са замјеником министра и секретаром министарства, одговорност за рад и стање у подручјима која су у дјелокругу рада Министарства те надлежности Министарства.

Министра и замјеника министра именује предсједавајући Савјета министара БиХ, а Представнички дом Парламентарне скупштине БиХ потврђује њихова именовања.¹³ Одлуком Представничког дома Парламентарне скупштине БиХ из јануара 2023. године потврђена су именовања руководства Министарства одговорног за рад у ревидираној години.

Послови из надлежности Министарства, утврђени Законом о министарствима и другим органима управе Босне и Херцеговине, обављају се у оквиру основних организационих јединица у сједишту у Сарајеву и у оквиру 56 дипломатско-конзуларних представништава (ДКП) у иностранству, а чине их амбасаде, сталне мисије при међународним организацијама и генерални конзулати (на основу важеће систематизације. Постојећи број дипломатско-конзуларних представништава је повећан за 10 на основу одлука Предсједништва БиХ из 2019, 2020. и 2021. године¹⁴ о отварању нових 10 ДКП-ова.

Унутрашња организација и начин рада Министарства утврђени су Правилником о унутрашњој организацији из 2013. године (у даљем тексту: Правилник), који је измијењен у новембру 2018. године приликом укључивања у систематизацију Јединице за интерну ревизију. Правилником је систематизовано 658 радних мјеста, од чега је 288 радних мјеста систематизовано у сједишту, а 370 радних мјеста у ДКП-овима БиХ. Постојећи Правилник није усаглашен с одлукама Савјета министара БиХ нити са поменути одлукама Предсједништва БиХ.

Министарство је у 2023. години сачинило Приједлог правилника о унутрашњој организацији и доставило га 22.10.2024. године Савјету министара БиХ ради прибављања

⁸ Реализоване су активности наведене у препоруци.

⁹ У току је реализација активности те стога у овом Извјештају није дата нова препорука, али је дат опис стања и проведених активности.

¹⁰ Нису предузимане активности на реализацији препоруке те је стога у овом Извјештају поновљена препорука за предметни процес.

¹¹ Препорука није могла бити оцијењена у овом циклусу ревизије, али ће бити оцијењена кад се за то стекну услови или није релевантна за даље праћење јер реализација не зависи од институције или су се измјениле околности у односу на стање када је препорука дата.

¹² Службени гласник БиХ број: 05/03, 42/03, 26/04, 42/04, 45/06, 88/07, 35/09, 59/09, 103/09.

¹³ Закон о Савјету министара БиХ (Службени гласник БиХ број 30/03, 42/03, 81/06, 76/07, 81/07 и 14/08)

¹⁴ Одлуке Предсједништва БиХ од 19.06.2019., 24.09.2020. и 11.03.2021. године о отварању, односно покретању поступка за отварање Генералних конзулата Босне и Херцеговине у Републици Хрватској (Ријека) и Републици Србији (Нови Пазар), амбасада Босне и Херцеговине у Републици Албанији (Тирана), Републици Азербејџан (Баку), Републици Тунис (Тунис), Републици Кенији (Наироби), Словачкој Републици (Братислава), Федеративној Републици Бразил (Брасилија), Народној Демократској Републици Алжир (Алжир) и Краљевини Мароко (Рабат).

сагласности. Наведеним Приједлогом правилника обухваћено је и 10 амбасада и конзулата за које су донесене одлуке Предсједништва у периоду 2019 – 2021. година.

Приједлогом правилника предвиђена су радна мјеста за 702 извршиоца, од чега је 319 у сједишту, а 383 у 66 дипломатско-конзуларних представништава (52 амбасаде, 6 мисија и 8 генералних конзулата).

Сходно наведеном, оцијенили смо да Министарство предузима активности на доношењу новог правилника о унутрашњој организацији и систематизацији у складу с важећим одлукама Савјета министара БиХ и препоруком из претходне године (редни број 1/2022 у Табели 2), а активности на коначној имплементацији препоруке ће бити предмет праћења у наредном периоду.

Министарство није у потпуности обезбиједило обављање послова у пуном капацитету на радним мјестима гдје постоје значајни ризици у пословању, јер нису попуњена радна мјеста секретара и два помоћника. У 2024. години нису расписивани огласи за попуњавање наведених радних мјеста, а послове су током године обављали државни службеници по овлашћењу министра. Посебно истичемо потребу попуњавања радног мјеста секретара који је, према тренутно важећим интерним актима Министарства, одређен за координатора активности на успостављању система финансијског управљања и контроле.

ПРЕПОРУКА 1

Министарство је дужно обезбиједити да на систематизованим пословима гдје постоје значајни ризици пословања буду запослена компетентна лица у пуном капацитету и у континуитету.

Министарство примјењује Кодекс понашања Агенције за државну службу БиХ који није у цијелости прилагођен потребама и дјелатности Министарства, која укључује и дипломатско представљање. С обзиром на ризике који се могу јавити у поступањима која нису предвиђена оквиром државне службе, Министарство је претходних година анализирано праксе у другим земљама у вези с доношењем правила понашања дипломата и других запослених у служби иностраних послова.

Током ревизије нам нису презентовани докази о активностима Министарства у 2024. години по питању доношења правила понашања дипломата.

ПРЕПОРУКА 2

С обзиром на ризике који се могу јавити у поступањима која нису предвиђена оквиром државне службе, Министарство, поред Кодекса понашања државних службеника преузетог од Агенције за државну службу, треба утврдити правила понашања дипломата и других запослених у служби.

5.1. Активности из оквира надлежности рада Министарства

Министарство је урадило миграцију на новију верзију апликације за управљање документима која је развијена у складу са потребама Министарства како би се електронско управљање документима проширило и на дипломатско-конзуларна представништва. У оквиру система управљања документима извршено је повезивање 56 дипломатско-конзуларних представништава, тако да се пријем и отпрема докумената у ДКП мрежи обавља кроз DMS. Кроз апликацију је омогућен преглед дипломатских активности, што је претпоставка за израду програма рада и извјештаја о раду и активностима у ДКП и Министарству.

Имајући у виду наведено, оцијенили смо да Министарство предузима активности на унапређењу процеса израде програма рада и извјештаја о раду и активностима ДКП-ова и Министарства у цјелини, сходно датој препоруци из претходне године (препука број 4/2021 у Табели 2), а што ће бити предметом праћења у наредном периоду до коначне реализације.

Закон о иностраним пословима: У ранијим извјештајима смо указали на чињеницу да непостојање закона о иностраним пословима оставља простор за импровизацију, субјективно/дискреционо одлучивање и ad hoc поступање у различитим ситуацијама, што није добра пракса у јавном сектору и у највећој мјери се негативно одражава на пословање Министарства. Савјет министара БиХ је у мају 2023. године упутио у парламентарну процедуру Приједлог закона о иностраним пословима који Представнички дом Парламентарне скупштине БиХ на сједници у октобру 2023. године није усвојио. Министарство није имало додатних захтјева у току 2024. године по наведеном питању.

6. СИСТЕМ ИНТЕРНИХ КОНТРОЛА

Министарство је одговорно за креирање, примјену и одржавање интерних контрола које су релевантне за припрему и презентацију финансијских извјештаја и усклађеност пословања са законима и другим прописима.

Финансијско управљање и контрола:

Успостављање и развој система финансијског управљања и контроле обавеза је свих институција БиХ у складу са Законом о финансирању институција БиХ¹⁵, дефинисано као свеобухватан систем политика, процедура и активности који успоставља и за који је одговоран руководиоца институције.

Министарство је у ранијем периоду сачинило Мапу пословних процеса, али она није обухватала све процесе који су ризични са аспекта сложене организационе структуре и слабости система интерних контрола констатованих претходних година. Током већег дијела године није било значајнијих активности на ажурирању мапе пословних процеса, а одређене активности су предузете пред крај 2024. и почетком 2025. године. До периода

¹⁵ Службени гласник БиХ, број 61/04, 49/09, 42/12, 87/12, 32/13 и 38/22

обављања ревизије (април 2025. године) ажурирани су Мапа пословних процеса и Регистар ризика (који није у потпуности завршен), али нису унесени у PIFC апликацију.

Министарство је Централној хармонизацијској јединици Министарства финансија и трезора БиХ¹⁶ доставила Годишњи извјештај о систему финансијског управљања и контроле за 2024. годину. У Упитнику о самопроцјени Министарство је навело да нису реализоване мјере планиране за развој система финансијског управљања и контроле.

По питању препоруке из ранијег периода која се односила на успостављање и развој система финансијског управљања и контроле у складу с важећим законским и подзаконским прописима (препорука број 1/2023 у Табели 2), сходно напријед наведеном констатовали смо да Министарство предузима активности на њеној реализацији те ће иста бити предмет даљег праћења до окончања реализације.

Функционисање система интерних контрола:

На основу проведене ревизије утврдили смо да систем интерних контрола у Министарству није успостављен на задовољавајућем нивоу па смо констатовали недостатке у већини процеса који су током 2024. године обухваћени ревизијом. Недостаци и слабости су још увијек присутни код планирања и извршења буџета, запошљавања и ангажовања лица, пописа средстава и обавеза, јавних набавки, наплате потраживања, трансферисања наплаћених прихода и примитака, употребе службених возила и других процеса, што је детаљно описано у појединачним тачкама Извјештаја. Већина недостатака и неправилности се понавља већ дужи низ година, а покренуте активности у Министарству још увијек нису резултовале значајнијим побољшањима.

Током године је донесен један број интерних аката (интерне процедуре стварања обавеза, процедуре планирања буџета и обједињена правила за евидентирање конзуларних услуга), али још увијек недостају свеобухватна правила и процедуре за процесе у дијелу материјално-финансијског пословања, као што су процедуре за процес обрачуна и исплате плата и накнада, контролу и управљање новчаним средствима, начин усаглашавања стања жиро рачуна евидентираних у главној књизи и стања која се воде у банкама (конфирмација), писане процедуре за пословање у ванредним ситуацијама, начину извјештавања руководства ДКП-ова за које се документација књижи у сједишту, правила за коришћење и евидентирање чекова који се користе за плаћање у појединим ДКП-овима, начин утврђивања почетне вриједности возила чија продаја се врши у ДКП-овима.

Констатовали смо да се за исте пословне промјене настале у ДКП-овима евидентирање врши на различит начин (нпр. књижења возила која нису испоручена до краја године), а на које се, због специфичног начина пословања у ДКП-овима, не могу у потпуности примијенити одредбе Правилника о рачуноводству са рачуноводственим политикама корисника буџета институција БиХ.

¹⁶ Наведена Јединица има обавезу сачињавати и Савјету министара БиХ достављати консолидовани годишњи извјештај о систему финансијског управљања и контроле у институцијама БиХ који садржи информације о степену успостављања, напретку, стању и активностима које су у извјештајном периоду реализоване у области развоја система интерних финансијских контрола, као и о плановима за будући развој система интерних финансијских контрола у институцијама БиХ.

Поред непостојања аката којим се уређују одређене активности и правила поступања, на ефикасност и ефективност интерних контрола значајан утицај, поред неадекватне попуњености позиција државних службеника, има и честа флукуација запослених унутар Министарства.

У Министарству је препозната потреба за ажурирањем или доношењем нових интерних аката и те активности би требале бити обухваћене оквиром унапређења система финансијског управљања и контроле, за шта су почетком 2025. године задужени помоћници министра.

Употреба факсимила

Чланом 66. Упутства о начину вршења канцеларијског пословања у институцијама БиХ прописан је начин евидентирања употребе факсимила. Наиме, ставом 5. наведеног члана прописано је да приликом сваке употребе факсимила на службеном акту лице овлашћено за употребу факсимила, поред факсимила, уписује и редни број из Књиге употребе факсимила, док је ставом (6) прописано да на примјерку службеног акта који остаје у институцији лице овлашћено за употребу факсимила ставља свој параф и напомену да је на акт стављен факсимил.

Прегледом аката који су овјерени факсимилом министра, а односе се на ревидиране процесе у Министарству, констатовали смо да је на већини докумената уписан редни број из Књиге употребе факсимила, како је прописано поменути Упутством, али има и докумената на којима тај број није уписан нити је документ евидентиран у Књигу употребе факсимила (нпр. одлуке о провођењу пописа, одлуке о резултатима пописа, Годишњи извјештај о извршењу буџета).

На основу претходно изнесеног, констатовали смо да Министарство предузима активности на реализацији препоруке везане за употребу факсимила (редни број 4/2022 у Табели 2) и исте ће бити предметом праћења и у наредном периоду.

Канцеларијско пословање

Министарство користи систем за управљање документима који омогућава преглед предмета и извршавање акција, али смо констатовали да се у одређеном броју случајева документи везани за одређени процес сачињавају, обиљежавају и потписују и на уобичајен начин, ручно, без употребе OWIS система и мимо система за управљање документима.

Овакав начин канцеларијског пословања није ефикасан и поуздан те није у складу с принципима канцеларијског пословања дефинисаним у Одлуци о канцеларијском пословању у институцијама БиХ¹⁷ (принцип једнообразности, једноставности, економичности, тачности). Принцип једнообразности подразумева да се канцеларијско пословање организује и врши на једнообразан начин, принцип једноставности подразумева да се свака радња обави што једноставније, принцип економичности подразумева да се свака радња врши уз што мање коришћења

¹⁷ Службени гласник БиХ, број 74/14

времена и средстава, принцип тачности подразумијева да се свака радња мора тачно и прецизно обавити и евидентирати.

ПРЕПОРУКА 3

Министарство је дужно обезбиједити да се канцеларијско пословање врши на једнообразан начин.

Интерна ревизија

У складу са Законом о интерној ревизији институција БиХ¹⁸ и Одлуком о критеријумима за успостављање јединица интерне ревизије у институцијама БиХ¹⁹ Министарство је успоставило јединицу интерне ревизије у свом саставу у току 2021. године и иста функционише у пуном капацитету. У складу са Стратешким планом и Годишњим планом ревизије за 2024. годину Јединица интерне ревизије је планирала и обавила осам ревизија на основу процјене ризика, двије накнадне и једну ad hoc ревизију.

7. ФИНАНСИЈСКИ ИЗВЈЕШТАЈИ

Министарство је сачинило Годишњи финансијски извјештај за 2024. годину и доставило га надлежним органима и институцијама девет дана након утврђеног рока за његово достављање.

Инструкцијом Министарства финансија и трезора БиХ за сачињавање годишњег извјештаја о извршењу Буџета институција БиХ за период 1.1 – 31.12.2024. године прописано је да се извјештаји достављају до 3.3.2025. године. Министарство је извјештај о извршењу буџета доставило 12.03.2025. године.

ПРЕПОРУКА 4

Министарство је дужно поштовати прописане рокове за достављање извјештаја о извршењу буџета.

Анализом биљешки уз финансијске извјештаје констатовано је да су информације о извршењу буџета детаљне, али не садрже образложења за значајнија одступања у односу на планиране категорије (нпр. код динамике запошљавања или реализације капиталних издатака).

Забилешке уз Биланс стања садрже појашњења позиција потраживања и обавеза, али за позиције сталних средстава нема детаљнијих образложења о промјенама током године. Промјене на сталним средствима би требале бити исказане у обрасцу 6 – Преглед сталних средстава у облику права, те смо констатовали да почетна и крајња стања сталних средстава у поменутом обрасцу одговарају подацима у главној књизи, али да промет (који такође одговара подацима из главне књиге) не одражава стварне промјене на сталним средствима.

¹⁸ Службени гласник БиХ, број 27/08 и 32/12

¹⁹ Службени гласник БиХ, број 59/19

У обрасцу су наведена образложења за разлике између података у колони “Набавка/донација” и података у прегледима капиталних улагања по врстама и пројектима (образац 6/1) и из донација у натуралном облику (образац 6/2) умањеним за резервисања.

ПРЕПОРУКА 5

Министарство треба наставити са квалитативним унапређивањем садржаја биљешки уз финансијске извјештаје у циљу детаљнијег извјештавања о битним пројектима током године и стању имовине и обавеза Министарства на 31.12. текуће године.

7.1. Преглед прихода и примитака

Укупно остварени приходи и примици у периоду од 1.1. до 31.12.2024. године исказани су у износу од 10.552.955 КМ, што је за 1.278.602 КМ више у односу на приходе и примитке планиране за 2024. годину.

Приходи се, према економским категоријама, односе на приходе од накнада и такси и прихода од пружања јавних услуга (10.295.601 КМ) и примитке продаје сталних средстава (81.628 КМ) и прихода од донација (175.726 КМ).

Преглед прихода и примитака приказан је у Прилогу I Извјештаја.

7.1.1. Приходи од накнада и такси

Начин уплате и евидентирања административних такси и накнада које представљају приход Буџета институција БиХ, а наплаћују се у иностранству путем ДКП-ова регулисан је Инструкцијом Министарства финансија и трезора БиХ о начину евидентирања уплата административних такси и накнада извршених путем дипломатско-конзуларних представништава Босне и Херцеговине²⁰. Област наплате, евидентирања, трансфера конзуларних прихода и извјештавање по основу извршених конзуларних услуга је до октобра 2024. године била дефинисана и већим бројем инструкција Министарства. Доношењем нове Инструкције Министарства²¹, која је ступила на снагу 14.10.2024. године, престале су да важе све дотадашње инструкције Министарства по овом питању.

Доношењем ове инструкције Министарство је покренуло активности на дефинисању процедура јединственим интерним актом, али није дефинисало начин на који ће се пратити да ли ДКП-ови редовно трансферишу средства од наплаћених конзуларних такси и достављају обавјештења Министарству финансија и трезора БиХ о извршеном трансферу те посљедице или одговорност ДКП-ова за нередовно трансферисање наплаћених прихода од конзуларних услуга. Наведеном инструкцијом Министарство је прописало употребу нове апликације ЕКУТ (Евиденција конзуларних услуга и такси) те имајући у виду ступање на снагу ове инструкције, нису се могли сагледати сви аспекти њене примјене, као ни могућности које пружа нова апликација.

²⁰ Инструкција број: 08-02-1-5824-1/12 од 28.12.2012. године

²¹ Инструкција о начину наплате, евидентирања, трансфера конзуларних прихода и извјештавање по основу извршених конзуларних услуга број: 09/3-23-16-1-3594-1/24 од 14.10.2024. године (важи од 14.10.2024. године)

Помоћна евиденција о наплаћеним и трансферисаним приходима која се води у сједишту Министарства садржи податке о износима наплаћених и трансферисаних прихода на мјесечном нивоу и збирно за обрачунски период по сваком ДКП-у, те је ове године допуњена податком о почетном стању за сваки ДКП. Међутим, наведена евиденција и даље не садржи остале битне информације (нпр. информације о насталим трошковима приликом трансфера прихода, информације о разлозима нетрансферисања, грешкама приликом затварања трансфера на други ДКП, износу банкарске провизије, наплаћених износа за слање документације путем поште и сл.) на основу којих би се правовремено могла констатовати неслагања и предузети неопходне активности на исправкама евентуалних грешака.

По питању препоруке из ранијег периода, која се односила на доношење јединственог интерног акта (преорука број 12/2023 у Табели 2), сходно напријед наведеном констатовали смо да је Министарство донијело јединствени интерни акт, али још увијек нису унапријеђене евиденције и извјештавање на задовољавајући начин, те ће иста бити предмет даљег праћења до окончања реализације.

У новој Инструкцији Министарства, из октобра 2024. године, наведено је да се наплата конзуларне таксе врши у складу са поменутом Инструкцијом Министарства финансија и трезора БиХ, Правилником о цијени путних исправа, односно цјеновником конзуларних услуга у дипломатско-конзуларним представништвима Босне и Херцеговине.

Претходне године смо констатовали да у документу Министарства под називом „Цјеновник конзуларних услуга у ДКП-овима БиХ“ из 2014. године, висина појединих такси изражених у еврима не одговара прерачунатом износу такси из Тарифе утврђене у Закону о административним таксама БиХ, као и како садржи таксу за „дупликат пасоша“ који није предвиђен Законом о путним исправама. У току 2024. године Министарство је наложило амбасадама и генералним конзулатима престанак наплате таксе за „дупликат пасоша“, али нам нису презентоване информације о осталим активностима Министарства које се тичу измјене Тарифе административних такси у том дијелу, односно усаглашавање поменутог Цјеновника са износом који одговара висини утврђеној у Тарифи.

Поменути Цјеновник те новом Инструкцијом Министарства наведено је да ДКП-ови који обављају наплату у америчким, канадским и аустралијским доларима, енглеским фунтама и швајцарским францима прерачунаваће износ у еврима у одговарајућу валуту, обављаће провјеру курса наведених валута једном квартално и вршити корекцију висине административне таксе у прописаним случајевима. Није прописана обавеза обавјештавања сједишта о извршеној корекцији нити је прописано јасно поступање уколико се наплата врши у локалној валути земље пријема, а не ради се о побројаним валутама.

ПРЕПОРУКА 6

Министарство треба детаљно анализирати документ на основу којег се врши наплата конзуларне таксе и сачинити попис такси које се наплаћују у ДКП мрежи с јасно дефинисаним поступањем у ДКП-овима.

Трансфер наплаћених конзуларних такси: На основу података из помоћне евиденције Министарства може се закључити да значајан дио ДКП-ова није вршио редовно трансферисање сваки мјесец. Поједини ДКП-ови нису вршили редован трансфер средстава током више мјесеци у години иако су наплаћена средства, према важећим

инструкцијама, подлијегала трансферу (нпр. Брисел 48.135 КМ, Кувајт 102.456 КМ, Љубљана 297.039 КМ, Париз 71.520 КМ, Осло 43.080 КМ, Ријад 82.238 КМ и др.) Због проблема у међународном платном промету амбасаде у Штокхолму, Триполију и Москви нису биле у могућности трансферисати наплаћену конзуларну таксу те Министарство, у сарадњи с Министарством финансија и трезора БиХ²², прати наплаћене приходе, а проблем с трансфером од 2024. године рјешава умањењем мјесечног износа за финансирање рада амбасада. Овакав начин праћења прихода и трансфер средстава за редовно пословање од раније се врши за Штокхолм.

Сходно наведеном може се закључити да Министарство не врши редовно трансфер наплаћених средстава од конзуларних услуга у потпуности како је прописано, те да није значајно унаприједило вођење помоћних евиденција које и даље, по нашем мишљењу, не пружају адекватне и квалитетне информације у вези с трансферисањем средстава. Такође се нисмо увјерили да се подаци о нетрансферисаним конзуларним таксама упоређују са стањем на конзуларним рачунима преко којих се врши њихова наплата, а затим пренос на рачун код Централне банке БиХ.

ПРЕПОРУКА 7

Министарство је дужно вршити редован трансфер наплаћених конзуларних такси у складу с Инструкцијом Министарства финансија и трезора БиХ о начину евидентирања уплата и административних такси и накнада извршених путем дипломатско-конзуларних представништава БиХ уз контролу стања новчаних средстава на конзуларним рачунима ДКП-ова.

По питању усклађивања износа наплаћених и трансферисаних прихода, констатовали смо да је Министарство у току 2024. године достављало Министарству финансија и трезора БиХ табеларне прегледе о оствареним и трансферисаним приходима, али још увијек нису предузете неопходне континуиране активности на сравњивању стања са Министарством финансија и трезора што потврђује и евидентирани износ салда на разграниченим приходима по основу наплаћених конзуларних такси у ДКП-овима.²³

ПРЕПОРУКА 8

Министарство треба квартално вршити сравњење извршених уплата и евидентираних прихода по појединим ДКП-овима с Министарством финансија и трезора БиХ у складу с наведеном Инструкцијом.

Поред неблагоприятног трансферисања наплаћених прихода и њиховог сравњења, на нивоу Министарства се не води евиденција како сваки појединачни ДКП поступа у вези с придржавањем инструкције о начину измирења банкарске провизије, иако из сједишта Министарства упозоравају ДКП на обавезу преноса средстава са редовног рачуна на конзуларни рачун уколико је провизија измирена путем тог рачуна.

По питању препоруке из ранијег периода, која се односила на плаћање банкарске провизије и трошкова одржавања конзуларног рачуна (преорука број 19/2020 у

²² Акт Министарства финансија и трезора број 08-16-1-2423-2/22 од 30.03.2022.године и 08-16-1-8988-2/23 од 28.12.2023. године

²³ На конту 191115 салдо на 31.12.2024. године износи 440.714 КМ

Табели 2), констатовали смо да Министарство предузима одређене активности, те ће иста бити предмет даљег праћења до окончања реализације.

У вези с рјешавањем начина планирања и реализације банкарских и других трошкова који прате трансфер конзуларних прихода из ДКП-а на Јединствени рачун трезора информисани смо да Министарство није у могућности да предузима значајније активности јер је исто условљено активностима Министарства финансија и трезора БиХ и Централне банке БиХ, те да нису обавијештени у којој фази је иницијатива да се уведе систем девизног плаћања SEPA за земље региона.

По питању препоруке из ранијег периода, која се односила на начин планирања и реализације банкарских и других трошкова (преорука број 21/2020 у Табели 2), констатовали смо да провођење даљих активности зависи и од других институција, а не само Министарства, те ће иста бити предмет даљег праћења до окончања реализације.

7.1.2. Донације – трансфери из иностранства

Министарство је исказало приход од донација у износу од 175.726 КМ и исто се односи на донацију евидентирану у амбасади у Кувајту на основу полога новчаних средстава на рачун Амбасаде. Наведени начин пријема новчане донације није у складу са прописима којим су регулисани пријем и реализација текуће подршке у новчаном облику.

Законом о финансирању институција БиХ, Законом о буџету институција БиХ и Инструкцијом Министарства финансија БиХ²⁴ је прописан начин примања донаторских средстава, поступак и начин отварања рачуна за примање уплаћених намјенских средстава, отварање програма посебних намјена и реализација донаторских средстава.

Амбасада БиХ у Кувајту је дописом информисала Министарство да је 20.2.2024. године на редован рачун амбасаде положен износ од 30.000 KWD – кувајтских динара (90.195 EUR по курсу на дан уплате). У допису је наведено да је та средства Министарство иностраних послова Кувајта самоиницијативно намијенило за подршку рада амбасаде, уз приједлог да се средства не повлаче са рачуна амбасаде и да се троше уобичајеном процедуром према финансијском плану и буџету. Из сједишта Министарства су обавијестили амбасаду да је потребно да, у циљу поштовања прописаних процедура о пријему новчаних донација, донирана средства уплати на раније отворени донаторски рачун, као и да достави важећу документацију на основу које је извршена уплата наведених средстава те да достави документ из којег је јасно видљива намјена за примљених средстава. Трансфер у износу од 30.000 KWD са текућег рачуна амбасаде на донаторски рачун извршен је 13.3.2024. године.

Издаци из донаторских средстава (укупно 168.644 КМ) су реализовани након отварања програма посебних намјена на основу захтјева Министарства упућеног Министарству финансија и трезора БиХ у октобру 2024. године. Како до тада није достављен документ донатора о намјени средстава, Министарство је само одредило намјену и распоред донаторских средстава. Након што је Амбасада, крајем новембра 2024. године,

²⁴ Инструкција о примању донација, отварању рачуна, евидентирању, начину коришћења и извјештавању о реализацији донаторских средстава број 08-02-1-2525-1/11 од 15.3.2011. године

информисала Министарство о недовољним средствима за рад, прослијеђен је налог да се средства пренесу са донаторског на редован рачун и реализују у складу са достављеним планом расхода Амбасаде. Реализовани издаци се односе на нето плате и накнаде плата запослених (56.646 КМ), трошкове унајмљивања (41.998 КМ) и набавку возила (70.000 КМ).

Поред чињенице да средства донације нису уплаћена на начин предвиђен поменутиим законским актима, уплатом донатора на посебан рачун, није нам презентован доказ о примопредаји наведеног износа новчаних средстава између представника донатора и амбасаде у Кувајту као ни писмо намјере од донатора, споразум или одлука којом би се потврдило у коју сврху су донирана средства. Питањем уплата донација које се односе на овај ДКП, те евентуално уплаћених донираних средстава у ранијем периоду, а која нису уплаћивана на донаторски рачун, односно чија реализација се није пратила путем програма посебних намјена баве се и надлежне институције.

ПРЕПОРУКА 9

Министарство је дужно да пријем донаторских средстава реализује на основу документа донатора којим се може потврдити износ уплаћених средстава и њихова намјена.

7.2. Преглед расхода и издатака из буџета

Законом о буџету институција Босне и Херцеговине и међународних обавеза Босне и Херцеговине за 2024. годину²⁵, Министарству су одобрена средства у укупном износу од 67.409.000 КМ (текући издаци 65.271.000 КМ и капитални издаци 2.138.000 КМ)²⁶. Такође, поменутиим законом је одобрено 520 запослених у Министарству.

Током године извршена су усклађивања буџета која се односе на следеће:

- средства вишегодишњих пројеката и програма посебних намјена пренесена из претходног периода у износу од 22.490.221 КМ;
- средства новчаних донација пренесена из претходног периода у износу од 12.501 КМ и уплаћена у текућој години у износу од 175.726 КМ;
- примитке од продаје сталних средстава-возила у износу од 81.628 КМ;
- умањење средстава у износу од 100.000 КМ на основу одлуке Савјета министара Босне и Херцеговине²⁷ о прерасподјели средстава из буџета Министарства у буџет Генералног секретаријата Савјета министара Босне и Херцеговине.

Према наведеном, Министарство је у 2024. години располагало средствима у укупном износу од 90.069.075 КМ.

²⁵ Службени гласник БиХ, број 50/24

²⁶ До усвајања буџета за 2024. годину, Министарство је располагало средствима одобреним према појединачним инструкцијама о привременом финансирању институција БиХ за период јануар – март 2024. године, број: 05-16-2-9002-1/23 од 28.12.2023. године, за период април – јун 2024. године, број: 05-02-2-2499-1/24 од 26.3.2024. године и период јул – септембар 2024. године, број: 05-02-2-4285-1/24 од 25.6.2024. године које је донио министар финансија и трезора Босне и Херцеговине.

²⁷ Одлука о прерасподјели средстава буџета за 2024. годину Министарства одбране Босне и Херцеговине, Министарства иностраних послова Босне и Херцеговине и Министарства правде Босне и Херцеговине у буџет Генералног секретаријата Савјета министара Босне и Херцеговине у сврху финансирања Самита лидера Западног Балкана и Европске уније у Босни и Херцеговини у укупном износу од 300.000 КМ (Одлука број СМ 201/2024 од 7.11.2024. године)

Министарство је извршило реструктурисање расхода буџета које је одобрило Министарство финансија и трезора БиХ. Реструктурисање расхода је извршено у укупном износу од 800.000 КМ, за шта је извршено умањење позиције Бруто плате и накнаде, а повећане позиције за које је Министарство у образложењу навело да је дошло по повећања цијена услуга и енергената (издаци за енергију и комуналне услуге, издаци за осигурање и банкарске трошкове), кварови на систему гријања/хлађења (издаци за одржавање) и повећања издатака за привремене и повремене послове, уговоре о дјелу за локално особље у ДКП-овима и трошкове здравственог осигурања (уговорене услуге).

У новембру 2024. године Савјет министара БиХ је донио одлуке о куповини објеката у ДКП мрежи у укупном износу од 13.500.000 КМ из средстава која су се у Министарству водила као програми посебних намјена. Куповине објеката су одобрене као вишегодишњи пројекти, те су извршена повећања на име ових средстава, уз умањење позиције на програмима посебних намјена.

Средства за бруто плате и накнаде су умањена за додатних 100.000 КМ након прерасподјеле средстава у буџет Генералног секретаријата, те је и након умањења од 900.000 КМ ова позиција реализована са 84% у односу на кориговани буџет. Средства за бруто плате и накнаде су планирана за 520 запослених а са 31.12.2024. године реализована је динамика од 480 запослених, док је просјечан број у току године износио 469 запослених.

У прегледу расхода и издатака по економским категоријама – збирно, у периоду од 1.1. до 31.12.2024. године, укупно остварени расходи исказани су у износу од 58.807.117 КМ, што је за 31.260.958 КМ мање у односу на расположиви (кориговани) буџет за 2024. годину.

Вриједносно значајни расходи односе се на: бруто плате (28.447.538 КМ), накнаде трошкова запослених (11.774.518 КМ), путне трошкове (1.104.636 КМ), издатке за употребу возила (1.021.086 КМ), унајмљивање имовине и опреме (6.153.120 КМ), издатке за текуће одржавање (395.718 КМ)²⁸, уговорене и друге посебне услуге (4.373.911 КМ) и капиталне издатке (1.762.692 КМ).

Преглед расхода и издатака из буџета приказан је у Прилогу II Извјештаја.

У даљем тексту наводимо налазе ревизије, стање по процесима за које су дате препоруке у ранијем периоду чија реализација је у току, као и одређена објелодањивања чињеница о значајним расходима реализованим у 2024. години.

7.2.1. Бруто плате

Ревизијом издатака у оквиру позиције бруто плата утврђене су слjedeће неправилности и недостаци:

²⁸ Укупни издаци одржавања износе 651.016 КМ и умањени су за трошкове приказане обухваћене издацима за одржавање возила (220-769 КМ и прање возила (34.529 КМ)

Издаци за прековремени рад: У току године су исплаћена средства за ове намјене у износу од 30.806 КМ. Министарство је, на основу интерних рјешења о потреби прековременог рада из 2024. године, али и ранијих година, исплаћивало накнаду за сваки мјесец током године, најчешће за рад до 30 сати мјесечно за осам запослених. Исплата појединих накнада је вршена на основу евиденције о прековременим сатима и поднесеног захтјева, а неке од исплата су вршене само на основу евиденције о присуству на послу, без навођења разлога прековременог рада.

Нису нам презентовани докази да се прије исплате разматрала опција прерасподјеле радног времена, како је то утврђено Одлуком о начину и поступку остваривања права на накнаду за прековремени рад, рад у нерадне дане, ноћни рад и рад у дане државних празника у институцијама БиХ. Том Одлуком је дефинисано да запосленом који обавља послове дуже од радног времена (прековремени рад) припада право на накнаду основне плате увећане за 25% размјерно ефективном времену трајања тог рада, која се у правилу остварује прерасподјелом радног времена и то да за сваки ефективни сат прековременог рада запосленом припада право на 1,25 слободних сати.

ПРЕПОРУКА 10

Министарство је дужно примјењивати прописе који се односе на ангажовање, евидентирање и плаћање запослених приликом прековременог рада што укључује и прерасподјелу радног времена када год је то могуће, на начин како је то предвиђено важећом одлуком Савјета министара БиХ.

Плаћено одсуство: На основу доступних евиденција утврдили смо да је у појединим случајевима накнада за плаћено одсуство по основу вјерских празника исплаћена за четири дана што није у складу са одредбама Закона о раду у институцијама БиХ.

Наиме, Законом о раду у институцијама БиХ члан 30. став 1) прописано је да запосленик има право на одсуство с рада уз накнаду плате до седам радних дана у једној календарској години – плаћено одсуство у случају: ступања у брак, порођаја супруге и теже болести или смрти члана ужег домаћинства и задовољавања вјерских, односно традицијских потреба или других случајева утврђених актом послодавца. Изузетно, послодавац је дужан да омогући запосленику одсуство до шест радних дана у једној календарској години, ради задовољавања његових вјерских, односно традицијских или других потреба, с тим да се одсуство од два дана користи уз накнаду плате – плаћено одсуство.

Министарство правде БиХ је претходних година, по захтјеву одређених институција, дало мишљење о начину примјене наведених одредби²⁹. Наиме, у складу са мишљењем Министарства правде БиХ, запослени има право на одсуство са рада уз накнаду плате на пет радних дана у случају ступања у брак, порођаја супруге и теже болести или смрти члана ужег домаћинства, а два дана ради задовољавања вјерских односно традиционалних или других потреба утврђених актом послодавца. Дакле, плаћено одсуство у трајању од два радна дана за задовољавање вјерских, односно традиционалних потреба или других потреба уз накнаду плате запосленом, из члана 30. става 3. Закона о раду, се рачуна у укупно седам радних дана на која запослени има право у једној календарској години.

²⁹ Мишљење доступно на интернет-страници Министарства правде БиХ-Инфо/приступ информацијама – Питања у вези с примјеном закона и ставова

Министарство нема интерни акт (правилник о раду) којим би се регулисале процедуре одобравања и контроле плаћеног одсуства за вјерске празнике. Накнаде су исплаћене на основу евиденције о присуству на послу, без претходно поднесеног захтјева и одобравања коришћења плаћеног одсуства, због чега су могуће грешке приликом коришћења наведеног права.

ПРЕПОРУКА 11

Министарство је дужно да одобравање плаћеног одсуства за вјерске празнике запосленим врши у складу са Законом о раду у институцијама БиХ.

Распоређивање запослених унутар платних разреда:

Интерна ревизија Министарства је у 2024. години извршила ревизију оцјењивања државних службени и о томе сачинила извјештај у којем је навела одређене недостатке и неправилности и дала одређене препоруке Министарству. Имајући у виду налазе и препоруке интерне ревизије, наши поступци током ревизије овог сегмента пословања били су усмјерени на документацију која је била основ за распоређивање унутар платних разреда односно примјену Методологије за распоређивање запослених унутар платног разреда.

У ревидираном узорку рјешења о напредовању у виши унутрашњи платни разред утврдили смо да постоје случајеви код којих је напредовање дато на основу потврда о еквиваленцији раније стеченог назива с новим називом.

Одредбом члана 6. Методологије за распоређивање запосленог унутар платног разреда прописано је да запослени напредује у виши унутарњи платни разред након стицања једног вишег степена стручних или научних звања из области која потпада под основну дјелатност институције Босне и Херцеговине, уколико испуњава прописане услове³⁰. Под вишим степеном стручних или знанствених звања из става (5) овог члана подразумијева се степен стручних или научних звања које запослени тренутно има и који је виши у односу на степен звања прописан за радно мјесто на које је запослени распоређен, и то: први, други или трећи циклус високог образовања, у складу са Оквирним законом о високом образовању у Босни и Херцеговини.

Став Министарства финансија и трезора БиХ по питању напредовања у виши платни разред по основу стицања вишег степена стручних или научних звања је да признавањем еквиваленције раније стеченог звања није испуњен услов за напредовање у виши унутрашњи платни разред према одредбама Методологије.³¹ У прилог овоме је и пресуда Суда БиХ у којој се наводи да се еквиваленцијом стечене академске титуле није остварио виши степен стручног и научног звања тако да то не може бити основ за напредовање.³²

ПРЕПОРУКА 12

Министарство је дужно да напредовање запослених у виши унутрашњи платни разред врши у складу с Методологијом за распоређивање запослених унутар платног разреда, поштујући све одредбе наведеног акта.

³⁰ Услови прописани чланом 6. Методологије за распоређивање унутар платног разреда а) да је стечено звање у директној вези са описом послова радног мјеста на који је запослени распоређен, б) да стечено звање доприноси већој учинковитости, унапређењу и развоју процеса рада на радном мјесту, ц) да је провео годину дана у радном односу у институцији Босне и Херцеговине и д) да у претходном раздобљу оцјењивања није добио оцјену "не задовољава"

³¹ Мишљење Министарства финансија и трезора БиХ број 08-16-1-3183-2/22 од 28.04.2022. године

³² Пресуда Суда БиХ број 03-3-10-П-292/23 од 03.12.2024. године

7.2.2. Издаци за употребу возила

Укупни издаци за употребу службених возила у Министарству у 2024. години износе 1.021.086 КМ³³, од чега се на сједиште односи износ од 155.576 КМ, а преостали износ од 865.510 КМ односи се на ДКП.

Правилником о условима набавке и начину коришћења службених возила у институцијама БиХ³⁴ Министарству је одобрено шест службених возила. Правилником о службеним специјализованим возилима³⁵, на који је Савјет министара БиХ дао сагласност у јулу 2024. године, одобрено је осам службених специјализованих возила у Министарству и 125 у ДКП-овима. Број возила у ДКП-овима је овим Правилником повећан за 10, односно за нове ДКП-ове за које је Предсједништво БиХ донијело одлуке у периоду 2019 – 2021. година.

Према поменутих правилницима Министарству је, дакле, одобрен укупан број од 138 возила (Министарство 14 и ДКП 125). Са 31.12.2024. године Министарство је на располагању имало 95 возила, од тога 13 у сједишту Министарства и 82 службена специјализована возила у ДКП-овима

Класе специјализованих возила која се користе у ДКП-овима нису усклађене са Правилником о службеним специјализованим возилима који је донесен у јулу 2024. године.

ПРЕПОРУКА 13

Министарство треба да усклади класе моторних возила према важећем Правилнику о службеним возилима за специјализоване намјене Министарства и дипломатско-конзуларних представништава.

Начин вођења евиденције о коришћењу службених возила Министарство је регулисало интерним актом из 2015. године, на основу одредби Правилника о условима набавке и начину коришћења службених возила у институцијама БиХ³⁶ који је стављен ван снаге у марту 2023. године. Новим Правилником Савјета министара БиХ о условима набавке и начину коришћења службених возила у институцијама БиХ из 2023. године³⁷ (којим је претходни Правилник стављен ван снаге) је такође прописана обавеза доношења интерног акта институције.

³³ У укупном износу су обухваћени утрошак горива (294.113 КМ), материјал и услуге поправака и одржавања возила (220.769 КМ), услуге осигурања возила (225.8233 КМ), услуге прања возила (34.529 КМ), издаци за ауто-гуме (39.669 КМ) и услуге регистрације моторних возила (7.364 КМ). У укупном износу издатака обухваћени су и трошкови лизинга (84.170 КМ) и закуп паркинг простора (114.648 КМ)

³⁴ Службени гласник БиХ, број 34/23 и 84/23

³⁵ Правилник о условима набавке и начину коришћења службених специјализованих возила Министарства иностраних послова и дипломатско-конзуларних представништава Босне и Херцеговине, број 09/2-02-2-30609/23 од 26.07.2024. године

³⁶ Правилник о условима набавке и начину коришћења службених возила у институцијама Босне и Херцеговине (Службени гласник БиХ, бр. 26/14, 81/14, 78/15, 42/17, 53/17, 62/17, 34/18, 5/19, 81/19, 54/20, 80/20 и 83/22)

³⁷ Правилник о условима набавке и начину коришћења службених возила у институцијама Босне и Херцеговине (Службени гласник БиХ број 34/23 и 84/23)

ПРЕПОРУКА 14

Министарство треба донијети интерни акт о начину вођења евиденције о коришћењу возила у складу са важећим Правилником о условима набавке и начину коришћења службених возила у институцијама БиХ.

Ревизорским поступцима смо утврдили да није било значајнијих побољшања у начину вођења евиденција о коришћењу возила те смо поново утврдили недостатке како у погледу попуњавања података предвиђених интерним актом Министарства који је био у примјени током године (не попуњавају се све предвиђене рубрике у обрасцу колског налога) те у погледу контроле вјеродостојности унесених података у налог за употребу службених возила (да ли пређена километража одговара путној релацији), не наводи се пређена километража по појединим релацијама и не уноси утрошак горива. Наведени недостаци не обезбјеђују основ за адекватну контролу употребе службених возила, утврђивање оправданости трошкова и успостављање одговорности за ненамјенску употребу, нерационалности и штете на службеним возилима.

ПРЕПОРУКА 15

Министарство је дужно обезбиједити уредно и досљедно вођење свих евиденција о употреби возила које представљају основ за праћење и контролу трошкова те потврду намјенског коришћења возила.

7.2.3. Унајмљивање имовине и опреме

Значајан износ средстава буџета Министарства односи се на издатке за унајмљивање имовине. У 2024. години су издаци за ове намјене износили 5.920.340 КМ, од чега се на закуп у сједишту Министарства односи износ од 281.474 КМ, а на ДКП износ од 5.638.866 КМ.

Закупи у ДКП-овима реализовани су на основу закључених уговора и плаћањем у валути земље пријема. Због осцилација у кретању курсева валута на свјетском тржишту плаћање закупа за већину ДКП-ова значајно утиче на буџет Министарства који се планира и усваја у конвертибилним маркама.

Министарство је у 2023. години започело активности на изради интерног правилника о одржавању и управљању некретнинама које се користе за потребе ДКП-ова, без обзира да ли је некретнина у власништву или је унајмљена, јер је уочено да постоје различита поступања у вези са површином (квадратуром) закупљеног простора (која углавном датира из ранијег периода када је закључен већи број уговора који се затим обнављају) те одржавањем некретнина. Наведене активности нису настављене у 2024. години.

7.2.4. Уговорене услуге

Услуге репрезентације у 2024. години су реализоване у износу од 440.398 КМ и у односу на претходну годину износ је већи за 15.516 КМ. Од укупног износа утрошене репрезентације на сједиште се односи износ од 140.764 КМ, а на ДКП-ове 299.634 КМ.

Правилником о коришћењу средстава за репрезентацију Савјета министара БиХ, Министарству је утврђен максимални годишњи износ за репрезентацију у износу до 500.000 КМ.

Министарство је својом интерном одлуком из маја 2024. године³⁸ регулисало право, услове и начин коришћења средстава за репрезентацију у сједишту и ДКП-овима. Одлуком је прописан начин правдања трошкова репрезентације на начин да правдање трошкова репрезентације подразумијева достављање уредне финансијске документације уз писмено образложење којим се потврђује утемељеност настанка трошка (образложење разлога/намјене трошка) те максималан износ средстава за екстерну (105.440 КМ) и интерну репрезентацију у сједишту (57.600 КМ) и у ДКП мрежи (336.960 КМ).

Као повод настанка трошкова екстерне репрезентације која је реализована у сједишту наведена су детаљна образложења и повод састанка (углавном се ради о састанцима с представницима других држава, обиљежавање одређених догађаја и сл.). Међутим, код трошкова интерне репрезентације у сједишту, која је реализована у износу од 35.715 КМ, не наводе се образложења и повод настанка трошка. Углавном се ради о свакодневном конзумирању угоститељских услуга у сједишту Министарства (које пружа Служба за заједничке послове институција БиХ). Право на коришћење овог вида репрезентације има 49 запослених у сједишту Министарства.

По питању препоруке која се односила на реализацију издатака за услуге репрезентације (редни број 16/2022 у Табели 2), сматрамо да се предузимају активности Министарства те ће иста бити предметом даљег праћења до окончања реализације.

Протоколарни трошкови у 2024. години износе 12.169 КМ и већим дијелом се односе на протоколарне поклоне. Најчешће се ради о наруцби поклона с мотивима БиХ који се уручују страним делегацијама приликом посјете Министарству. Увидом у фактуре утврдили смо да је у образложењима настанка повода трошка наведена куповина за потребе Кабинета министра, а да се приликом посјете одређене делегације поклони који су уручени евидентирају у књизи примљених и датих поклона.

Поред наведеног, констатовали смо да су на осталим неспоменутих услугама евидентирани издаци у износу од 6.000 КМ на основу уговора о ауторском дјелу чији је предмет израда и испорука 26 умјетничких слика са мотивима Босне и Херцеговине. Умјетничке слике су кроз књигу датих поклона евидентирани као поклон уручен страним делегацијама (представницима међународних институција и организација, званичницима ЕУ) приликом посјете Министарству. Наведени издаци по својој суштини такође представљају протоколарне трошкове, а не остале уговорене услуге.

Чињеница је да у Министарству постоје реалне потребе у погледу набавке поклона који по својој суштини и намјени представљају средства репрезентације. Међутим, набавка поклона није регулисана Правилником Савјета министара БиХ о коришћењу средстава за репрезентацију којим је под појмом репрезентације утврђено право на коришћење

³⁸ Одлука о коришћењу репрезентације у Министарству иностраних послова број 09-02-2-17512/24 од 21.5.2024. године с почетком примјене од 1.6.2024. године. У односу на претходну одлуку из 2021. године новом одлуком је смањен износ репрезентације намијењен ДКП мрежи за 37.440 КМ, а повећан износ за интерну репрезентацију за 3.000 КМ и екстерну репрезентацију за 34.440 КМ.

средстава за угоститељске услуге запослених у институцијама БиХ, а у вези са пословима и задацима вршења надлежности и припадајућег дјелокруга рада институције, ради одржавања службених и пословних контаката и пријема гостију. Из поменутих разлога се у институцијама БиХ поступа на различит начин приликом набавке поклона, а приликом подношења захтјева за буџет није предвиђено посебно образлагање позиције предвиђене за протоколарне трошкове.

У складу с тим, јавља се потреба регулисања овог питања од стране Савјета министара БиХ у циљу креирања регулаторног оквира који ће омогућити реализацију издатака на истовјетан начин.

Услуге примарне здравствене заштите реализоване су у износу од 1.520.683 КМ, од чега се на сједиште Министарства односи износ од 40.520 КМ, а на ДКП се односи износ од 1.480.163 КМ³⁹.

Право на здравствену заштиту запосленима у ДКП-овима и члановима породице који са њима бораве у земљи пријема регулисано је Правилником о платама и накнадама у дипломатско-конзуларним представништвима Босне и Херцеговине⁴⁰. Чланом 27. Правилника је дефинисано да се здравствена заштита обезбјеђује на један од сљедећих начина: (1) на основу билатералног уговора између БиХ и земље пријема, (2) уколико такав уговор није закључен, здравствено осигурање, у оквиру примарне здравствене заштите, се обезбјеђују закључивањем уговора са одговарајућом јавном установом за здравствено осигурање у земљи пријема, уз претходну сагласност Министарства⁴¹ и (3) у изнимним случајевима, када није могуће остварити здравствену заштиту на претходна два начина, Министарство може одобрити плаћање стварних трошкова здравствене заштите за запосленог и чланове његове породице на терет средстава ДКП-а.

Према подацима Министарства, од укупно 59 ДКП-ова, право на здравствену заштиту на основу билатералних споразума остварују запослени у 28 ДКП-ова, док се стварни трошкови здравствене заштите признају за шест ДКП-ова и тај број је смањен у односу на претходну годину. Трошкови здравственог осигурања, за које је у ставу (2) Правилника регулисано да се обезбјеђује закључивањем уговора са одговарајућом јавном установом за здравствено осигурање у земљи пријема се реализују на основу закључених уговора са осигуравајућим кућама/друштвима, иако такав вид здравствене заштите није назначен у Правилнику. На основу закључених уговора са осигуравајућим кућама/друштвима је обезбјеђена здравствена заштита у 25 ДКП-ова.

Министарство континуирано анализира начин побољшања здравствене заштите запослених у ДКП-овима и у случајевима подношења захтјева за признавање насталих трошкова цијени конкретну ситуацију, али ипак постоје случајеви гдје је тешко процијенити оправданост појединог настанка трошка. Такође смо информисани да се запослени у ДКП-овима сусрећу са проблемима у погледу остваривања права на основу билатералног споразума, јер се у одређеним земљама може остварити право на пружање здравствених услуга само у хитним случајевима, без права на примарну и секундарну здравствену заштиту.

³⁹ Значајнији трошкови се односе на ДКП у Сједињеним Америчким Државама (нпр. Чикаго 140.442 КМ, Њујорк 210.016 КМ и Вашингтон 283.400 КМ).

⁴⁰ Службени гласник БиХ, број 98/08, 84/14 и 68/23)

⁴¹ Члан 27. став (2) Правилника

По питању препоруке која се односила на реализацију издатака за услуге здравствене заштите запослених у ДКП-овима (редни број 17/2022 у Табели 2), сматрамо да Министарство предузима активности на реализацији препоруке која ће бити предмет даљег праћења до окончања њене реализације.

7.2.5. Капитални издаци

За реализацију капиталних издатака Министарству су одобрена средства у износу од 2.138.000 КМ. Уз приходе од продаје возила (81.628 КМ) који су стављени на располагање укупан расположиви буџет за капиталне издатке износио је 2.219.628 КМ. До 31.12.2024. године реализовани су издаци у износу од 1.762.692 КМ⁴². Набавка опреме односила се на набавку намјештаја за потребе сједишта и ДКП-а, компјутерске опреме, моторних возила, електронске опреме, машина и уређаја итд. Утрошена средства за реконструкцију и инвестиционо одржавање су се односила на замјену расвјете у сједишту Министарства, уређење велике сале, молерске радове итд.

У току године су поднесена три захтјева за измјену намјенске структуре од чега се два односе на повећање по основу остварених прихода од продаје возила у износу од 70.479 КМ и 11.148 КМ. Трећа измјена намјенске структуре се односила смањење износа за набавку видео-надзора и алармних централа у сједишту Министарства, а увећање износа за куповину возила средње класе Генералног конзулата у Чикагу.

Министарство ни у 2024. години није у потпуности извршило набавке у складу са структуром капиталних издатака чија је задња измјена одобрена почетком децембра 2024. године. Министарство је набавке реализовало у оквиру укупно одобрених средстава, а код појединих позиција смо утврдили да су реализоване у нешто већем износу, али за мању количину у односу на одобрену структуру.

По питању препоруке која се односила на реализацију капиталних издатака у складу са одобреном намјенском структуром (редни број 8/2023 у Табели 2), сматрамо да Министарство предузима активности на реализацији препоруке која ће бити предмет даљег праћења до окончања њене реализације.

7.2.6. Вишегодишњи пројекти и програми посебних намјена

Вишегодишњи пројекти: За реализацију вишегодишњих пројеката Министарства пренесена су средства из 2023. године у износу од 2.722.451 КМ.

Министарство је у току 2024. године реализовало износ од 325.627 КМ за опремање и адаптацију простора у Црној Гори, Лондону и Будимпешти. Међутим, пројекти на којима су потребни значајнији радови (Беч и Мадрид) још увијек нису реализовани. Наведени вишегодишњи пројекти су у почетној фази иако су исти требали бити окончани у 2018. години (адаптација објекта у Мадриду) односно у 2022. години (у Бечу). Посљедица

⁴² Укупни капитални издаци Министарства приказани у Обрасцу 6/1 Преглед улагања по врстама и пројектима износе 2.158.319 КМ, а реализовани су у оквиру капиталних издатака из буџета (1.762.692 КМ), кроз вишегодишње пројекте (325.627 КМ) и из средстава новчаних донација (70.000 КМ).

наведеног су потенцијално већи трошкови као и ризици од даљег пропадања имовине. Такође, можемо констатовати и да постоји ризик да средства која су одобрена претходних година нису више довољна за реализацију конкретних пројеката због глобалног раста цијена на тржишту.

У току године одобрена су још три вишегодишња пројекта на основу одлука Савјета министара БиХ из новембра 2024. године. Наиме, тим одлукама је одобрена куповина, адаптација и опремање објеката у Скопљу, Риму и Ватикану и Њујорку као вишегодишњи пројекти који се финансирају из средстава посебне намјене у укупном износу од 13.500.000 КМ.⁴³

Министарство је започело активности на изради апликације у коју је уведен сваки објект, стање објекта, преглед извршених радова итд. Међутим, у односу на претходне године нисмо уочили знатна побољшања код реализације вишегодишњих капиталних пројеката нити нам је презентована стратегија односно план приоритета адаптације као ни куповине објеката.

ПРЕПОРУКА 16

Потребно је да Министарство анализира постојеће стање, направи план активности те заузме проактиван став за реализацију расположивих средстава за вишегодишње пројекте.

7.3. Биланс стања

У билансу стања на 31.12.2024. године исказана је укупна актива (средства) у износу од 73.436.777 КМ. Укупна пасива (обавезе с изворима средстава) исказана је у износу од 63.570.348 КМ.

Ставке биланса стања исказане у оквиру активе односе се на готовину (9.092.478 КМ), краткорочна потраживања (521.512 КМ), финансијске односе са другим повезаним јединицама (170.352 КМ), краткорочне пласмане (1.522.686 КМ), краткорочна разграничења (2.008.874 КМ) и неотписану вриједност сталних средстава (60.120.875 КМ).

На позицији обавеза значајне обавезе се односе на краткорочне текуће обавезе (1.595.690 КМ), обавезе према запосленима (1.390.757 КМ) и краткорочна разграничења (443.896 КМ), док су извори сталних средстава исказани у износу од 60.121.325 КМ.

Биланс стања приказан је у Прилогу III Извјештаја.

7.3.1. Средства

Новчана средства су исказана у износу од 9.092.478 КМ на 31.12.2024. године и односе се на стања новчаних средстава на централном рачуну у Минхену и рачунима и

⁴³ Описано у тачки 7.2 Извјештаја

благајнама у 59 ДКП-ова (9.014.980 КМ) те стања на прелазним рачунима за дотације упућене крајем године (48.920 КМ). Остатак у износу од 28.578 КМ се односи на конта за поравнања и прелазне рачуне за која је пописна комисија навела да се ради о салдима из претходне године, неауторизованим уплатама, неутврђеном основу насталог књижења као и да су одређена салда резултат књижења које врши искључиво Министарство финансија и трезора БиХ и да нема увида у иста, те да је потребно да се одређена књижења документују и утврди тачан основ књижења. Пописна комисија није потврдила поменуто салда.

Пописом су потврђена стања редовних и конзуларних рачуна из свих ДКП-ова.

По питању препоруке из претходног периода која се односила на усклађивање књиговодственог са стварним стањем новчаних средстава (редни број 22/2022 у Табели 2), констатовали смо да је Министарство предузимало одређене активности, те ће иста бити предметом даљег праћења до окончања реализације.

Краткорочна потраживања су исказана у износу од 521.512 КМ и односе се на потраживања од правних и физичких лица (32.368 КМ) и осталих потраживања (489.143 КМ).

Ревизорским поступцима нисмо могли потврдити тачност потраживања евидентираних у главној књизи и обрасцу Биланса стања. У оквиру краткорочних потраживања нису приказани дати аванси за набавку возила у Штутгарту (64.747 КМ), Каиру (56.180 КМ) и Токију (69.332 КМ), због чега је наведена позиција потцијењена за укупан износ од 193.260 КМ. Аванси за набавку возила у Штутгарту и Египту, Министарство је, као и претходне године, евидентирало на средствима у припреми, док уплату аванса у Токију није евидентирало ни на једном од ових конта.

Део потраживања се односи на почетна стања унесена приликом преласка на ИСФУ систем 2002. године и за та потраживања не постоји документација која би потврдила оправданост наведених књижења. Непостојање документације је констатовала и комисија приликом пописа потраживања. Министарство је 30.12.2024. године у циљу рјешавања салда потраживања из претходних година за који не посједује документацију упутило Министарству финансија и трезора БиХ Приједлог одлуке о отпису потраживања у износу од 22.689 КМ. Ова потраживања су искњижена у 2025. години.

Поред тога, мањи износ потраживања (од физичких лица за испоручену робу и услуге, за штете од осигуравајућих друштава и рефундацију накнаде боловања) је исказан са негативним салдом, што није у складу са природом конта потраживања и рачуноводственим правилима те утиче на тачност укупног износа потраживања.

Евидентирање потраживања за рефундације боловања не врши се у складу с рачуноводственим правилима и принципима, јер смо уочили случајеве да се потраживања прво наплате па тек онда евидентирају као потраживања, што није у складу с Правилником о рачуноводству с рачуноводственим политикама и процедурама за кориснике буџета институција БиХ. Такође смо констатовали да на потраживањима није укњижен износ више обрачунате накнаде за одвојени живот и износ више уплаћених

пореза и доприноса због погрешно унесеног минулог стажа запосленог у ДКП-у, а за ког је обрачун плате вршен на основу исправних података⁴⁴.

ПРЕПОРУКА 17

Министарство је дужно краткорочна потраживања евидентирати у складу с Правилником о рачуноводству с рачуноводственим политикама и процедурама за кориснике буџета институција БиХ.

Најзначајнији износ потраживања, исказан у оквиру осталих потраживања, износи 335.512 КМ и односи се на потраживања од запослених у ДКП-овима по основу смањења основице за обрачун плате, настала прекорачења трошкова репрезентације и слично.

Министарство је покренуло активности на наплати потраживања по основу умањења основице за обрачун плате у појединим ДКП-овима, те је након утврђивања чињеничног стања започело с активностима доношења рјешења о утврђивању обавеза поврата за запослене и рок за реализацију поврата. За потраживања настала по другим основама нису нам презентовани докази о активностима које је Министарство предузимало у циљу њихове наплате.

Интерни финансијски односи исказани су у износу од 170.352 КМ и односе се на потраживања од Министарства безбједности БиХ на основу финансирања запослених тог Министарства у ДКП мрежи и на потраживања за трошкове настале приликом коришћења VIP салона на аеродромима од других институција (Предсједништво БиХ, Парламентарна скупштина БиХ, Савјет министара БиХ и др.).

Пописна комисија је и за ову билансну позицију навела да је на основу оригиналне финансијске документације потребно утврдити основаност књижења. Министарство није усагласило износ потраживања са другим институцијама.

Такође смо констатовали да је дио исказаних потраживања по овом основу у износу од 27.322 КМ обухваћен приједлогом Министарства упућеним крајем године Министарству финансија и трезора БиХ за отпис потраживања јер је као почетно стање унесено у ИСФУ систем 2002. године. Сагласност за искњижење је добијена у 2025. години.

С обзиром на све наведено не можемо потврдити тачност ове билансне позиције.

Министарство је и у 2024. години евидентирало издатке по основу плата и накнада запослених из Министарства безбједности БиХ који су упућени на рад у ДКП на позицији интерних финансијских односа, на основу потписаних споразума између ова два министарства и инструкције Министарства финансија и трезора БиХ. Према потписаним споразумима, запослени имају радноправни статус у Министарству након екстерног премјештаја из Министарства безбједности БиХ, али се њихове плате и накнаде не евидентирају у оквиру позиције бруто плата ни у једном министарству. Издаци су у Министарству евидентирани на позицији интерних финансијских односа, док су у Министарству безбједности евидентирани као уговорене услуге. Истовремено Министарство у обрасцу 4/1 (Динамика запошљавања) из сета финансијских извјештаја приказује и запослене из Министарства безбједности БиХ јер су по основу уплате осигурања доприноса пријављени у Министарству. Министарство је почетком 2025.

⁴⁴ Обрачун пореза и доприноса за запослене у ДКП-овима се врши у сједишту, а обрачун плате у ДКП-у у коме је запослени распоређен.

године покренуло активности на измјени постојећег споразума са Министарством безбједности БиХ којим би се упућивање запослених регулисало како је то урађено са другим институцијама БиХ.

ПРЕПОРУКА 18

Потребно је, у сарадњи с Министарством финансија и трезора БиХ, утврдити начин евидентирања издатака по основу плата и накнада запослених из Министарства безбједности БиХ који су привремено с радноправним статусом у овом Министарству.

Краткорочни пласмани исказани су у износу од 1.522.686 КМ и односе се на кредите дате радницима односно запосленима у ДКП-овима (15.863 КМ) и депозите положене за станове и резиденције запослених у ДКП-овима (1.506.823 КМ).

На основу документације о потраживањима исказаним на овој позицији те извјештаја пописне комисије констатовали смо да се дио пласмана односи на стања из претходних година. Према информацијама, поједина лица која се воде као дужници нису више у радном односу у Министарству, али још увијек има незатворених пласмана који су дати запосленима који и даље раде у Министарству. Наведена потраживања су требала бити затворена након поврата средстава од стране запослених. Пописна комисија је такође констатовала да је потребно извршити увид у оригиналну финансијску документацију и утврдити да ли има потраживања из претходних година која могу бити и спорна за наплату.

С обзиром на наведене чињенице, не можемо потврдити тачан износ потраживања која су спорна нити тачност билансне позиције „Краткорочни пласмани“.

Према прегледу Министарства депозити који нису враћени износе 104.159 КМ. За дио евидентираних пласмана које није могуће документовати и наплатити, код којих је постојао правни основ за задржавање депозита од стране закуподавца и који су резултат погрешних књижења, Министарство је упутило Министарству финансија и трезора БиХ приједлог одлуке за отпис потраживања у укупном износу од 39.042 КМ. Наведене позиције су искњижене у 2025. години.

По питању сачињавања анализе свих потраживања од запослених дали смо препоруку у претходној години те смо на основу претходно презентованог оцијенили да је реализација исте у току (препука број 14/2023 у Табели 2), а што ће бити предметом даљег праћења до окончања имплементације.

Министарство је у циљу заштите имовинско-правних односа у фебруару 2024. године донијело Инструкцију о поступању у вези с потраживањима која су настала у претходним периодима по различитим основама. Наведеном инструкцијом су прописана задужења Одсјека за финансије и Одсјека за правне, кадровске послове те поступања према лицима од којих Министарство има евидентирана потраживања. Уколико потраживања не буду измирена предмет ће се даље прослиједити Правобранилаштву БиХ на поступање.

По питању дефинисања процедуре и начина наплате и поврата потраживања дали смо препоруку у претходној години те смо на основу претходно презентованог оцијенили да је реализација исте у току (препука број 15/2023 у Табели 2), а што ће бити предметом даљег праћења до окончања.

Министарство није документовало активности на анализи рочности потраживања и провођењу неопходних књижења у циљу тачног исказивања позиције потраживања у финансијским извјештајима.

Правилником о рачуноводству с рачуноводственим политикама и процедурама за кориснике буџета институција БиХ прописано је да се потраживања/пласмани која су несигурна за наплату исправљају посредством конта исправке вриједности (члан 53. и 54).

ПРЕПОРУКА 19

Потребно је да Министарство сачини анализу документованости, структуре и рочности потраживања те проведе неопходна књижења у циљу исказивања тачних билансних позиција у финансијским извјештајима.

Краткорочна разграничења исказана су у износу од 2.008.874 КМ и обухватају разграничене приходе (1.007.323 КМ) и разграничене расходе (1.001.689 КМ).

Стање на конту „Разграничени приходи по основу наплаћених конзуларних такси у ДКП-овима“ с 31.12.2024. године износи 440.714 КМ и према важећој Инструкцији Министарства финансија и трезора БиХ о начину евидентирања уплата административних такси и накнада извршених путем ДКП-а, стање би требало да представља износ таксе која није трансферисана до краја године. С обзиром на то да Министарство није унаприједило вођење помоћних евиденција, да није вршено редовно сравњење наплаћених и трансферисаних средстава, те на чињеницу да приликом пописа није утврђено на шта се односи исказани салдо као и да је код појединих ДКП-ова салдо у минусу, не можемо потврдити да исти садржи само таксу која је наплаћена у 2024. години, а није трансферисана до краја године. На разграниченим курсним разликама и даље су салда која пописна комисија није потврдила као исправна, већ је као и претходних година констатовала да је исте потребно, у сарадњи с Министарством финансија и трезора БиХ, искњижити из билансне евиденције.

ПРЕПОРУКА 20

Потребно је да Министарство, у сарадњи с Министарством финансија и трезора БиХ, ријеши питање салда на конту разграничених прихода (курсне разлике).

Стална средства: Набавна вриједност сталних средстава исказаних у Билансу стања износи 87.987.032 КМ, исправка вриједности износи 27.866.157 КМ, а садашња вриједност 60.120.875 КМ.

У структури сталних средстава највећи износ се односи на грађевине набавне вриједности 65.474.853 КМ по основу објеката стечених на основу сукцесије имовине бивше СФРЈ и куповином и изградњом из буџетских средстава у претходним и текућој години. На опрему се односи 15.010.879 КМ, стална средства у облику права 5.438.857 КМ, која се највећим дијелом односе на улагања у туђе објекте, земљиште 1.775.921 КМ, средства у припреми 286.522 КМ.

Мада је Министарство проводило активности у вези са књижењем објеката у власништву Босне и Херцеговине, још увијек постоје средства која нису евидентирана у пословним књигама Министарства што има утицаја на укупну вриједност исказаних средстава

Министарства у Билансу стања. Наиме, укупна вриједност сталних средстава је потцијењена за непознати износ који се односи на неевидентирани објекте. Министарство је у 2024. години у пословне књиге евидентирало два објекта додијељена Босни и Херцеговини претходних година у процесу сукцесије имовине бивше СФРЈ. Преостала два објекта (Бразил и Уругвај), која су у претходном периоду такође додијељена Босни и Херцеговини нису укњижена у пословне књиге, а према информацијама добијеним у Министарству, за њих није завршен ни поступак укњижбе у власништво БиХ.

ПРЕПОРУКА 21

Министарство треба све некретнине које су додијељене Босни и Херцеговини у поступку сукцесије имовине бивше СФР Југославије евидентирати у пословне књиге Министарства.

Министарство је у 2024. години укњижило дио вишка средстава која су утврђена пописом за 2023. годину (средство добијено из донације у амбасади у Москви), а проведене су и активности на процјени одређених средстава добијених у процесу сукцесије за које је наведено да се не може утврдити тржишна вриједност.

Пописом у 2024. години утврђени су мањак средстава садашње вриједности 8.483 КМ и вишак сталних средстава у износу од 9.645 КМ те вишак средстава за које нису утврђене вриједности-десет умјетничких дјела донираних од Дирекције за европске интеграције. Министарство је донијело одлуку о укњижавању вишка средстава у износу од 9.645 КМ, који ће бити евидентиран у 2025. години, али још нису утврђене вриједности донираних умјетничких дјела.

ПРЕПОРУКА 22

За све вишкове средстава утврђене пописом потребно је утврдити вриједност и исте евидентирати у пословне књиге.

Претходне године смо констатовали да се на средствима у припреми води агрегат који је набављен 2019. године јер нема простора и адекватне локације гдје би се исти поставио, а потребне су и сагласности надлежних институција за исто. У 2024. години наведено средство је прекњижено на conto средстава у употреби иако се још увијек налази код добављача и није постављен на локацији у оквиру Министарства. Вриједност наведеног агрегата износи 51.246 КМ, додијељен му је инвентурни број и у књизи сталних средстава је као локација наведен назив добављача.

ПРЕПОРУКА 23

Министарство треба размотрити даљи статус опреме који није стављена у функцију и у складу с тим донијети одговарајућу одлуку.

На средствима у припреми исказан је салдо у износу од 286.521 КМ који се највећим дијелом односи на опрему у припреми (275.639 КМ).

Министарство је на conto опреме у припреми евидентирало возила која су набављена за потребе ДКП-ова (Каиро, Штутгарт, Берн и Чикаго) у току године, а која нису испоручена до краја године. Утврдили смо да су за два возила извршене авансне уплате (120.927 КМ) које је требало књижити као потраживања за дате авансе, једно возило није ни плаћено

ни испоручено (70.667 КМ), а за једно дјелимично плаћено возило је евидентиран остатак уговорене обавезе која је плаћена у 2025. години (13.819 КМ).

Књижење неиспоручене опреме на средства у припреми није исправно и није у складу са Правилником о рачуноводству са рачуноводственим политикама и процедурама за кориснике буџета институција БиХ којим је прописано да се на средствима у припреми евидентирају сва књижења инвестиција у току, односно сва улагања у изградњу и стицање сталних средстава. По том основу је позиција опреме у припреми нетачно исказана за износ од 205.413 КМ.

За преостали салдо на конту (70.226 КМ) из Министарства је достављен документ из амбасаде у Чикагу да је возило испоручено исти дан када је потписан уговор (30.12.2024. године) и могло је бити прокњижено као средство на 31.12.2024. године.

ПРЕПОРУКА 24

Потребно је да Министарство, приликом евидентирања трансакција и књиговодствених промјена у Главној књизи, обезбиједи потпуно поштовање рачуноводствених правила и принципа како би исказана салда на билансним позицијама била тачна и одражавала стварно стање.

7.3.2. Обавезе

Краткорочне текуће обавезе исказане су у износу од 1.595.690 КМ од чега се на обавезе према добављачима односи износ од 1.020.348 КМ, а обавезе према физичким лицима 557.498 КМ.

На конту обавеза према добављачима у сједишту утврдили смо да је износ исказан у главној књизи (679.593 КМ) већи за 164.950 КМ од износа исказаног у помоћној евиденцији тј. модулу обавеза путем којег се евидентирају обавезе и плаћања по рачунима добављача. Наведена разлика између главне књиге и помоћне евиденције током пописа није констатована нити образложена.

Путем конта обавеза према физичким лицима евидентирају се уплате средстава грађана БиХ за поштанске трошкове на име доставе путних исправа на адресу. Разлику између наплаћених средстава и стварних трошкова поштарине ДКП-ови би, према Инструкцији Министарства⁴⁵, требали трансферисати на Јединствени рачун трезора БиХ. На поменутом конту је исказан салдо од 536.793 КМ за који је пописна комисија констатовала да је потребно извршити увид у стање у сваком ДКП-у како би се утврдило да ли се ова средства редовно трансферишу.

Такође смо утврдили да је у оквиру позиције краткорочних обавеза приказан салдо на дуговној страни у износу од 27.281 КМ која датирају из претходних година. Конта обавеза, по рачуноводственим принципима, не могу имати дуговна салда те наведено исказивање доводи у питање тачност исказаних обавеза.

⁴⁵ Број: 09/3-34-16-20660/13 од 16.7.2013. године

Обавезе за плате и накнаде према запосленима исказане су у износу од 1.390.757 КМ. Салдо на контима обавеза за плате не одговара износу обавеза по обрачуну плате за децембар 2024. године, а који се уобичајено затвара приликом исплате наредног мјесеца. Приликом провођења пописа комисија је констатовала да је потребно утврдити основаност појединих књижења.

На основу презентованог нисмо могли потврдити тачност исказаних билансних позиција краткорочних текућих обавеза и обавеза према запосленима.

Разграничени расходи исказани су у износу 443.827 КМ. У овом износу евидентирани су разграничени остали расходи у износу од 176.257 КМ, са салдом на дуговној страни konta, и разграничени расходи за набавку роба и услуга у износу од 620.084 КМ по основу уговора за набавку сталних средстава закључених до 31.12.2024. године.

Према документацији Министарства, дуговни салдо на позицији разграничених расхода је настао због погрешног књижења у систему приликом враћања средстава због блокираног жиро рачуна добављача коме је извршена уплата по уговору. Иако је у питању грешка коју није проузроковало Министарство, и иста је исправљена у 2025. години, дуговни салдо konta утицао је на тачност исказаног износа у билансу стања.

На основу тестираног узорка набавки возила у ДКП-овима утврдили смо да није извршено резервисање по уговору за набавку возила у Токију у износу од 69.332 КМ, те је нетачно исказана позиција разграничених расхода за набавку роба и услуга.

Такође смо утврдили да још увијек није затворен износ од 11.785 КМ укалкулисан 2013. године у Генералном конзулату у Милану.

ПРЕПОРУКА 25

Министарство треба ставке књижене на контима разграничених расхода затворити у току године, а незатворене ставке евидентирати као ванредни приход институција БиХ.

7.3.3. Попис средстава и обавеза

Попис средстава и обавеза у Министарству проводило је више комисија које су у записницима констатовали да је приликом провођења пописа било кашњења у достављању извјештаја из ДКП-ова о попису сталних средстава, да су извјештаји о попису сталних средстава непотпуни, образложења за предложени отпис су штура или нису никако наведена, да нису достављене информације о узроку и одговорности за утврђени мањак, информације у вези с утврђеним вишком средстава су непотпуне, непостојање документације за поједине ставке потраживања и обавеза, те је мањак стикера виза и путних листова.

У извјештају Централне пописне комисије констатован је напредак у обиљежавању сталних средстава у сједишту и евидентирању новонабављених средстава, али је на основу анализе појединачних извјештаја постојала потреба за закључцима и приједлозима. Приједлози Централне пописне комисије се односе на расходовања средстава, евидентирање вишка средстава, утврђивање околности насталог мањка и у

складу са налазима покретање процедуре утврђивања одговорности за исти, наставак активности на утврђивању основности књижења на контима потраживања и обавеза. Провођењем наведених активности стварају се претпоставке за правовремено евидентирање промјена на средствима и обавезама и адекватну припрему за провођење пописа у наредној години.

ПРЕПОРУКА 26

Министарство треба окончати активности на усаглашавању стварног и књиговодственог стања средстава и обавеза сходно донесеним одлукама руководства након пописа и утврђеним роковима како би попис средстава и обавеза за следећу годину био проведен у складу с важећим прописима те како би био ефикасан и сврсисходан.

Попис стикера виза и путних листова извршен на начин да се од комисија у ДКП захтијевало да искажу почетно стање, задужење у току године, раздужење и коначно стање на крају године. Приликом пописа су утврђена одступања код појединих ДКП-ова⁴⁶ у односу на очекивано стање према подацима о почетном стању и броју запримљених и издатих виза те је по том основу комисија за попис новчаних средстава, обавеза и потраживања вршила додатну анализу. Пописна комисија је утврдила укупно стање стикера виза у ДКП-овима и сједишту Министарства на 31.12.2024. године (без почетног стања Амбасада БиХ Аман и Амбасада БиХ Отава) и стање путних листова на 31.12.2024. године (без почетног стања Амбасада БиХ у Отави).

С обзиром на констатоване мањкове, Централна пописна комисија је предложила да се утврде стварни разлози мањка стикера виза у Кувајту, као и одговорност лица за настали мањак, да се испита и утврди стварно стање стикера виза у Аману, те да се као постпописна активност додатно изврши провјера и верификује наведена информација у Отави и у складу с тим проведу одговарајуће активности.

Наведено указује на недостатке у систему евидентирања, извјештавања и презентовања података о расположивом стању стикера виза и путних листова. Процес обављања конзуларних услуга се, према нашим информацијама, у Сектору за конзуларне послове углавном посматра кроз рачуноводствени аспект евидентирања таксе те недостаје адекватна координација између организационих јединица које су укључене у овај процес. Поред тога, нова апликација која се односи на конзуларне услуге није у потпуности имплементирана у свим ДКП-овима па самим тим није било могуће утврдити да ли постоји простор за њено унапређење. Поред наведених недостатака, мишљења смо да је пописна комисија провела адекватне активности у циљу утврђивања да ли стварно стање одговара стању по задужењима.

У претходном периоду смо дали препоруку по питању поузданог праћења и контроле над издавањем стикера виза и путних исправа у циљу унапређења система евидентирања, извјештавања и презентовања података о расположивом стању ових

⁴⁶ У ДКП Аман се није могло утврдити тачно почетно стање стикера виза, у ДКП у Кувајту је утврђен мањак три стикера виза, а ДКП у Отави је првобитно доставио извјештај да нема на стању стикера виза и путних листова да би Централна пописна комисија констатовала да их је Канцеларија за контролу дипломатских и конзуларних послова Министарства иностраних послова БиХ 25.2.2025. године обавијестила да је Амбасада у Отави путем имејла доставила информацију о проналаску стикера виза и путних листова

докумената (редни број 30/2022 у Табели 2) те смо на основу претходно презентованог оцијенили да је реализација исте у току, а што ће бити предметом даљег праћења до окончања реализације.

Према Правилнику о рачуноводству са рачуноводственим политикама за кориснике буџета институција БиХ на класи залиха се евидентирају залихе материјала и робе. Овакав начин евидентирања врши се у циљу контроле над њиховом употребом, с обзиром на то да се набавна вриједност ставља директно на расходе.

Стикери виза и путни листови се, са рачуноводственог аспекта могу посматрати као залихе материјала који се евидентирају унутар класе 2, задужењем приликом набавке и раздужењем приликом њиховог трошења.

ПРЕПОРУКА 27

Министарство треба набавку и трошење образаца стикера виза и путних листова евидентирати путем конта залиха.

8. ЗАПОШЉАВАЊЕ И СТАТУС ЗАПОСЛЕНИХ (АНГАЖОВАНИХ) ЛИЦА

Законом о буџету институција БиХ и међународних обавеза БиХ за 2024. годину Министарству је одобрено 520 запослених. На 31.12.2024. године у Министарству је било 480 запослених.

Министарство је током 2024. године наставило са уносом података о запосленима у апликацију која је развијена током 2023. године, али до периода обављања завршне ревизије ти подаци нису били оперативни (нису били унесени сви подаци). Податке о укупном броју запослених, о запосленима који су обављали послове других радних мјеста или су интерно премјештени у сједишту, на рад у ДКП или враћени из ДКП у сједиште преузели смо из обрасца који је саставни дио годишњег финансијског извјештаја (просјечан број запослених и динамика запошљавања) те табела које је Министарство сачинило за потребе обављања ревизије.

По питању препоруке коју смо дали у претходном периоду (редни број 32/2022 у Табели 2) у вези с успостављањем евиденције о запосленима, оцијенили смо да Министарство предузима активности на реализацији дате препоруке и иста ће бити предметом даљег праћења до коначне реализације.

8.1. Екстерни премјештај и директно преузимање државних службеника

Министарство је примило у радни однос пет државних службеника на основу екстерног премјештаја из других институција БиХ, а једног државног службеника је директно преузела од ентитетског министарства.

Екстерни премјештаји су реализовани након потписивања споразума између Министарства и институције у којој је државни службеник био запослен и рјешења Агенције за државну службу БиХ.

Агенција за државну службу се у рјешењима позива на члан 19. став 2, члан 32. став 2. Закона о државној служби у институцијама Босне и Херцеговине⁴⁷ и на чл.20. и 22. Правилника о условима и начину обављања интерних конкурса, интерних и екстерних премјештаја државних службеника у институцијама Босне и Херцеговине.

Чланом 19. став 2. Закона о државној служби у институцијама БиХ прописано је да, уколико није могућ интерни премјештај и интерно оглашавање из става 1. тог члана, институција покушава упражњено радно мјесто попунити екстерним премјештајем државног службеника који је на сличном положају у другој институцији. Чланом 20. Правилника о условима и начину обављања интерних конкурса, интерних и екстерних премјештаја државних службеника у институцијама Босне и Херцеговине је наведено, између осталог, да се државни службеник који испуњава све посебне услове може екстерно премјестити из институције у институцију.

Министарство нам није презентовало доказе да је прије екстерног премјештаја покушало попунити упражњена радна мјеста интерним премјештајем и интерним оглашавањем нити информације на који начин је утврдило да преузети државни службеници испуњавају све посебне услове, а поред набројаног, нисмо упознати ни са начином избора институција из којих су екстерно премјештени државни службеници.

Директно преузимање државног службеника Министарство је извршило позивајући се на члан 32.6 Закона о државној служби у институцијама БиХ ради попуњавања радног мјеста министар савјетник у Одсјеку за визно-пасошке послове Министарства. Нису нам презентоване информације који су посебни академски и професионални услови које испуњава државни службеник за радно мјесто које је попуњено због којих се, поред испуњавања општих услова, може директно преузети без оглашавања односно конкурса.

Мада су за наведене екстерне премјештаје и директно преузимање донесена рјешења Агенције за државну службу, мишљења смо да није у потпуности поштован и примијењен принцип транспарентности као један од принципа који треба да обезбиједи државна служба.

ПРЕПОРУКА 28

У процесу запошљавања Министарство треба обезбиједити поштовање принципа транспарентности.

8.2. Обављање послова другог радног мјеста

У Министарству је и током 2024. године један број државних службеника, уз послове свог радног мјеста, обављао и послове другог радног мјеста на основу одлука министра о преносу овлашћења. Укупно 13 државних службеника је обављало послове упражњених радних мјеста већег нивоа у односу на радно мјесто на које су запослени, од чега су три радна мјеста руководећих државних службеника. Током 2024. године није био расписан јавни оглас за попуњавање радних мјеста руководећих државних службеника.

⁴⁷ Службени гласник БиХ. бр. 19/02, 35/03, 4/04, 17/04, 26/04, 48/05, 2/06, 32/07, 43/09, 8/10, 40/12. 93/17 и 18/24

Радна мјеста руководећих државних службеника односе се на радно мјесто секретара Министарства и два помоћника министра која нису попуњена већ дужи низ година. Два шефа одсјека од прошле године обављају послове помоћника министра у Сектору за билатералне и мултилатералне послове, а начелник одјељења послове секретара министарства до попуње упражњених радних мјеста.

Преосталих 10 државних службеника такође су обављали послове већег нивоа радног мјеста од радног мјеста које обављају (нпр. послове шефа одсјека је обављао министар савјетник или први секретар, послове главног инспектора Канцеларије за контролу дипломатских и конзуларних послова обављао је инспектор).

Наведена пракса обављања послова другог радног мјеста на основу овлашћења траје већ дужи низ година и поред чињенице да такав начин обављања послова није предвиђен постојећим прописима.

Наиме, према члану 31. став 1 Закона о државној служби у институцијама БиХ, унапређење државних службеника на више радно мјесто у истој или другој институцији БиХ обавља се путем интерног или јавног конкурса. Чланом 32. став 1. Закона прописано је да интерни премјештај државног службеника на слично радно мјесто, у складу са потребама службе, врши руководиоца институције, а ставом 3. да Агенција правилником прописује услове и начин обављања интерних конкурса, интерних и екстерних премјештаја државних службеника, уз претходну прибављену сагласност Савјета министара БиХ.

Правилником о условима и начину обављања интерних конкурса, интерних и екстерних премјештаја државних службеника у институцијама БиХ⁴⁸ дефинисано је да је институција дужна обављати интерно оглашавање и проводити интерни конкурс у случају када постоји упражњено радно мјесто на које се државни службеник може унаприједити, а према процјени институције постоји најмање један квалитетан кандидат за унапређење.

ПРЕПОРУКА 29

Министарство је дужно да распоређивање државних службеника на упражњена радна мјеста врши у складу са релевантним прописима.

8.3. Интерни премјештаји и унапређења

Према подацима Министарства, који су сачињени за потребе обављања ревизије, у току године је 26 лица интерно премјештено на друга радна мјеста те је извршен интерни премјештај – унапређење за 11 запослених. Већина интерних премјештаја односи се на распоређивање државних службеника у сједишту након повратка из ДКП-ова.

Одлуком о изузећу од одредби Закона о државној служби у институцијама БиХ⁴⁹ дефинисано је да се одредбе члана 31. и 32. Закона о државној служби, по којим се унапређења врше провођењем интерних конкурса, не примјењују на дипломатско-конзуларно особље Министарства.

⁴⁸ Службени гласник, број 62/10

⁴⁹ Број 06-07-208/27-04 од 19.02.2004.

Рјешење о унапређењу, односно интерном премјештају, доноси министар уз претходно прибављено мишљење Агенције за државну службу, а као разлог се наводи потреба попуњавања одређеног радног мјеста. Према Одлуци о условима и начину упућивања запослених у Министарству на рад у ДКП запослени се упућују на рад у ДКП на радно мјесто истог ранга на којем су распоређени у сједишту, на мјесто вишег ранга за један ниво или на радно мјесто нижег ранга уз његову писану сагласност. Одлуком није дефинисано како се поступа приликом повратка запослених у сједиште који су распоређени на радно мјесто вишег ранга. Запослени који се упућују на виши ранг приликом упућивања на рад у ДКП сматрају се унапријеђеним те се приликом повратка распоређују на исти ранг на којем су били у ДКП мрежи.

Претходних година смо такође указали на наведену проблематику и нетранспарентност процеса интерног премјештања и унапређивања у Министарству, а критеријуми за распоређивање државних службеника на радна мјеста након повратка у сједиште нису успостављени ни током 2024. године.

ПРЕПОРУКА 30

Препоручујемо Министарству да успостави јасне и транспарентне критеријуме за напредовање и интерно премјештање запослених.

8.4. Упућивање запослених на рад у ДКП

Упућивање запослених Министарства у ДКП врши се на основу Одлуке о условима и начину упућивања запослених у Министарству на рад у ДКП⁵⁰, којом су дефинисани услови и критеријуми (радno искуство, ниво познавања једног дипломатског језика, познавање језика земље пријема, оцјена рада у посљедње двије године, процјена стручности, креативности, самосталности и стваралачке иницијативе запосленог те допринос раду Министарства). Овом одлуком је предвиђено сачињавање листе упражњених радних мјеста и мјеста која би због истека мандата запослених требала остати упражњена у наредној календарској години, објава листе на огласној плочи Министарства најкасније до 31. децембра и достављање запосленим на имејл, објава позива за исказивање интереса за одлазак на рад у ДКП на огласној плочи Министарства те да запослени исказују интерес на одлазак у ДКП у писаној форми на прописаном обрасцу и упућују на мејл назначен у позиву за исказивање интереса. Одлуком није дефинисано на који начин министар доноси коначну одлуку чиме поступак у овом дијелу није у потпуности транспарентан.

У 2024. години није сачињена листа упражњених радних мјеста, а запослени су обавијештени електронским средствима комуникације о постојању упражњених радних мјеста за већи број ДКП-ова.

Министарство је припремило приједлог интерног правилника о упућивању запослених на рад у ДКП мрежу за који су у периоду обављања завршне ревизије вршене интерне консултације.

⁵⁰ Одлука број 09-02-2-36517/22 од 27.09.2022. године

У вези с препоруком из претходне године да се поступак упућивања запослених у ДКП мрежу врши на транспарентан начин, у складу с прописаним критеријумима (редни број 37/2022 у Табели 2) цијенимо да Министарство предузима активности које ће бити предметом праћења и у наредном периоду.

8.5. Уговори о дјелу

Остварени издаци по овом основу са 31.12.2024. године у сједишту Министарства износе 217.578 КМ и за 37.105 КМ су већи у односу на исти период претходне године. Мјесечни износи накнада исплаћивани су за 43 извршиоца у распону од 182 до 1.500 КМ.

Министарство је и у 2024. години наставило с праксом ангажовања спољних сарадника у сједишту путем уговора о дјелу за обављање редовних послова из дјелокруга Министарства. Увидом у појединачне уговоре о дјелу и извјештаје о раду може се закључити да се ради о пословима који одговарају систематизованим радним мјестима те су за одређене послове уговори склапани пар мјесеци у континуитету.

Према Закону о облигационим односима уговор о дјелу се потписује са физичком особом за конкретан посао који представља „заокружену“ цјелину, те стога предмет уговора о дјелу не могу бити послови који се обављају у континуитету нити послови систематизованих радних мјеста. И даље сматрамо да је пракса ангажовања лица по основу уговора о дјелу за обављање редовних послова неприхватљива за јавни сектор те да је овакав ангажман прихватљив у изузетним случајевима и то за конкретне послове који се јављају повремено, сходно законским прописима који регулишу област облигационих односа.

ПРЕПОРУКА 31

Министарство треба обезбиједити да се уговори о дјелу закључују само у изузетним случајевима и то за послове који су привременог карактера и који се не могу сматрати пословима систематизованих радних мјеста.

9. ЈАВНЕ НАБАВКЕ

Министарство је донијело и објавило План јавних набавки за 2024. годину, како је прописано Законом о јавним набавкама Босне и Херцеговине.⁵¹

Анализом плана набавки и проведених поступака набавки уочили смо да су одређене набавке касно планиране и покренуте. Тако су поједине услуге планиране за покретање у периоду јануар – март, а покренуте су знатно касније (набавка услуга сервисирања покренута у октобру 2024. године, а услуге штампања покренуте у другој половини августа).

⁵¹ Службени гласник БиХ, број 39/14, 59/22 и 50/24

ПРЕПОРУКА 32

Министарство је дужно поступке набавки покретати и проводити у складу с Планом набавки и утврђеном динамиком како би исти били окончани прије истека претходних уговора.

Министарство је 15.4.2024. године усвојило нови Правилник о јавним набавкама у сједишту који је ступио на снагу даном доношења. У истом су јасно прецизиране обавезе свих организационих јединица у поступцима јавних набавки, а посебно рокови за покретање поступака.

Према презентованим подацима⁵², Министарство је у 2024. години провело 51 поступак јавних набавки. Од наведеног броја, Министарство је провело 13 отворених поступака у вриједности од 482.598 КМ, два преговарачка поступка без објаве обавјештења у вриједности од 57.000 КМ и 10 конкурентских поступака у вриједности од 131.407 КМ. Министарство је путем директног споразума извршило набавке у вриједности од 98.749 КМ.

Ревизијом процедура јавних набавки из узорка утврђена су одступања од задатих критеријума како слиједи:

9.1. Набавка услуга отклањања кварова на систему хлађења у објекту Министарства

Министарство је у августу 2024. године покренуло преговарачки поступак без објаве обавјештења за набавке услуга отклањања кварова на систему хлађења уз позивање на члан 21. став 1. тачка д) Закона о јавним набавкама. Процијењена вриједност набавке износила је 40.000 КМ без ПДВ-а према критеријуму најнижа цијена технички задовољавајуће понуде. У образложењу одлуке Министарство наводи да се уговорни орган одлучио на тај поступак због хитности рјешавања проблема система хлађења у објекту Министарства у периоду изразито високих температура, а како би се омогућили услови за несметано обављање послова од стране запослених.

Квар је констатован у јуну 2024. године приликом редовног сервиса од стране изабраног добављача који је обављен приликом сезонске промјене рада (зима/љето) у току јуна, када почиње сезона хлађења. Систем хлађења није било могуће ставити у функцију због недостатка расхладног тијела, а квар технички није било могуће утврдити током зимске сезоне док је систем био подешен на гријање. Наконведеног дијагностиковања квара од стране другог добављача који је изабран након истраживања тржишта у поступку директног споразума, Министарство се одлучило за провођење преговарачког поступка без објаве обавјештења о набавци са понуђачем који је дијагностиковао квар. У фази истраживања тржишта контактирана су још два понуђача која су захтијевала аванс у износу 100%, дужи рок извођења радова и упитну гаранцију изведених радова.

На основу достављене понуде, која није увезана нити нумерисана, са понуђачем је 11.9.2024. године закључен уговор у вриједности од 39.000 КМ (без ПДВ-а). Уговорена је

⁵² Подаци из табеларних прегледа сачињених за потребе ревизије

реализација уговора у периоду од 25 радних дана рачунајући и суботе у периоду извршења услуга, те обавезу изабраног добављача да у року од пет дана од дана обостраног потписа уговора доставити гаранцију за добро извршење уговора у висини 10% вриједности уговора. Понуђач је обавијестио Министарство да није у могућности доставити банкарску гаранцију у уговореном року јер га је банка обавијестила да је за издавање гаранције потребно 20 дана, те је понудио опцију да Министарство задржи 10% укупног износа уговора годину дана – до истека гаранције за наведене услуге (ретенција). Министарство је прихватило приједлог понуђача и сачињен је анекс уговора који је у Министарству потписан 19.9.2024. године, а тестирање система је извршено 09.10.2024. године.

Министарство није разматрало могућност провођења редовног поступка за отклањање кvara на систему хлађења, а на основу претходно наведеног може се закључити да је провођење преговарачког поступка из разлога хитности изгубила смисао јер је у октобру, када је обављено тестирање система хлађења и пуштање у рад била беспотребна функција система хлађења у објекту.

Током ревизије нам није презентован записник о извршеним услугама којим би Министарство, као наручилац, потврдило да су услуге извршене и да је систем хлађења у објекту успостављен. Презентован је само радни налог извршиоца са датумом 9.10.2024. године у ком је наведено да је извршено пуњење система, тестирање, контрола и пуштање у рад, али исти није потписан и од стране Министарства.

ПРЕПОРУКА 33

Министарство је обавезно да досљедно примјењује Закон о јавним набавкама и поступак из разлога крајње хитности проводи у околностима којима се оправдава изузетна хитност, уз благовремено планирање набавки.

9.2. Набавка услуга интернета

Министарство за потребе сједишта плаћа мјесечни закуп резервног интернет линка капацитета 30 Mbps. Фактура у износу од 1.551 КМ са ПДВ-ом за услуге резервног интернет линка се реализује на основу уговора закљученог 2008. године. Уговорени капацитет од 4 Mbps није мијењан новим уговором нити Анексом уговора, него је понуђач самостално повећавао капацитет предметног линка. Непровођење процедуре набавке интернет услуга може бити неекономично.

ПРЕПОРУКА 34

Министарство треба проводити процедуру набавке услуга интернета и зановити старе уговоре.

9.3. Набавке у ДКП-овима

Набавке у ДКП-овима регулисане су Правилником о уговорима који се додјељују у дипломатско-конзуларним представништвима и мисијама⁵³ којим је регулисан и начин извјештавања о закљученим уговорима путем годишњег обавјештења о додјели уговора. Према извјештају који нам је достављен, у ДКП-овима је проведен 131 поступак набавки након чега су закључени уговори у вриједности од 1.336.991 КМ без ПДВ-а.

Министарство је за потребе ДКП-ова извршило набавку 16 возила у износу од 1.081.005 КМ, од чега је једно возило у износу од 70.000 КМ набављено из донаторских средстава за амбасаду у Кувајту.

Недостаци у проведеним процедурама се односе на следеће:

- Код набавке возила у генералном конзулату у Истанбулу констатовали смо да је уговор о набавци потписан прије достављања мишљења Правобранилаштва БиХ (уговор потписан 25.10.2024, а мишљење Правобранилаштва од 29.10.2024. запримљено на протоколу 1.11.2024. године). Поред тога, возило је евидентирано као стално средство прије него је испоручено (књижење извршено са 31.10.2024. године, а испорука извршена 8.11.2024. године).
- У амбасади у Љубљани прибављене су три понуде од којих је једна била већа од планираног износа за набавку, али није одбачена као неприхватљива. Наведено није утицало на коначан избор јер је изабрана понуда са најнижом цијеном.

Остали недостаци у вези са набавком возила се односе на начин евидентирања на контима опреме у припреми и разграничењима, што је детаљније описано у тачкама 7.3.1. (Средства) и 7.3.2. (Обавезе).

ПРЕПОРУКА 35

Набавке у ДКП-овима требају бити реализоване у складу с важећим прописима који регулишу област набавки.

9.4. Реализација уговора/оквирних споразума

Набавка услуга брзе поште покренута је у периоду када је планирана (март 2024. године), али због обуставе поступка на основу уложене жалбе није на вријеме окончало предметну набавку, што је за последицу имало да су се један период услуге слања брзе поште одвијале без закљученог уговора. Министарство је претходни уговор закључило 19.4.2022. године на период од двије године, а након истека уговора Министарство је за слање пошиљки користило услуге понуђача од ког су прибављене цијене током истраживања тржишта од понуђача који је учествовао у поступку и са којим је по окончању поступка закључио оквирни споразум (који износ услуга је био у том периоду).

⁵³ Правилник Савјета министара БиХ (Службени гласник БиХ, број 84/15)

Због касног покретања процедуре за услуге сервисирања возила, издаци за сервисирање службених возила из програма VW и Шкода су, од марта 2024. године, реализовани без важећег уговора с добављачима. С обзиром на наведено, констатовали смо да уговорни орган није имао могућност контроле фактурисаних износа за одржавање поменутих возила, тј. није обезбиједио никакве јасне параметре на основу којих би могао пратити тачност фактурисаних ставки.

Такође смо констатовали да је за услуге набавке канцеларијског материјала процедура покренута 11 дана прије истека оквирног споразума те је нови оквирни споразум потписан у септембру 2024. године, односно 5 мјесеци након истека претходног оквирног споразума.

ПРЕПОРУКА 36

Министарство је дужно пратити реализацију оквирних споразума/уговора у погледу истека уговора и правовременог покретања нових процедура јавних набавки те контроле фактурисаних цијена.

Код праћења реализације уговора и оквирних споразума констатовали смо да за канцеларијски материјал није успостављено количинско већ само финансијско праћење, што утиче на квалитетно планирање и правовремено покретање нових процедура јавних набавки. Сличну ситуацију смо уочили и код праћења реализације претходног уговора за гориво, али је након закључивања новог оквирног споразума (30.4.2024. године) Министарство успоставило праћење и количински и вриједносно.

ПРЕПОРУКА 37

Министарство треба, осим финансијског, успоставити и количинско праћење закључених уговора што ће бити основ за квалитетније планирање у наредном периоду.

10. ИТ РЕВИЗИЈА

Веб-страница

Министарство је донијело Одлуку о начину функционисања веб-странице Министарства, која прописује објаву података на истој. Конзуларне информације се већим дијелом налазе на веб-страници сједишта, а специфични обрасци се налазе на веб-страницама амбасада и конзулата. У процесу ревизије је уочено да нека представништва немају своје веб-странице као и да се одређени садржаји (информације о особљу у амбасадама и конзулатима и сл.) не објављују правовремено. На основу прикупљених информација из Одсјека за информисање уочено је да 22 дипломатско-конзуларна представништва и 5 мисија немају веб-страницу. Недостатак веб-страница генералних конзулата ограничава могући приступ информацијама које су од интереса за кориснике услуга конзулата.

United Nations Development Program (UNDP) кроз пројекат дигиталне трансформације јавног сектора у БиХ сарађује са Министарством. У оствареној комуникацији Министарство је изразило потребу за имплементацијом нове веб-странице за сједиште као и потребу дизајнирања веб-страница за ДКП мрежу ради боље комуникације са грађанима и јавношћу. UNDP је започео пројекат израде веб-портала за институције БиХ,

па тако и за Министарство укључујући и све ДКП-ове. У складу са урађеним прототипом дата је сагласност на дизајн за веб-странице сједишта и дипломатско-конзуларних представништава БиХ. У току су пројектне активности имплементације нових веб-страница.

По питању креирања веб-страница дали смо препоруку у претходном периоду (број 32/23 у Табели 2), те смо на основу претходно презентованог оцијенили да је реализација исте у току, а што ће бити предмет даљег праћења до окончања имплементације.

11. СУДСКИ СПОРОВИ

Радни спорови у ДКП-овима: Раније покренути спорови против Министарства ради потраживања из радног односа лица ангажованих на основу уговора о дјелу у амбасадама БиХ су окончани, а, према евиденцијама Министарства, нема нових спорова покренутих по овом основу.

У току 2024. године, у складу са важећим Правилником о унутрашњој организацији Министарства, у ДКП-овима су се и даље могли путем уговора о дјелу ангажовати држављани земље пријема на радним мјестима за која је предвиђено да се могу попуњавати локалним особљем, а који су за посљедицу имали одређене судске спорове. Министарство је измјене и допуне Правилника о унутрашњој организацији, у току 2024. године, упутило на усвајање Савјету министара БиХ те се на усвајање истог чека.

ПРЕПОРУКА 38

Препоручујемо Министарству да, код ангажмана страних држављана у ДКП-овима, има у виду и законске одредбе из области радног права земље домаћина те избјегне могуће судске спорове пред страним судовима.

Питање права власништва над објектом – сједиштем Министарства

У тужби ЈП Жељезнице ФБиХ против Министарства ради утврђивања права власништва, Правобранилаштво БиХ је, као заступник Министарства по закону, 16. 2. 2024. године, поднијело ургенцију за рјешавање по жалби изјављеној на рјешење Општинског суда у Сарајеву из 2021. године којим је ЈП Жељезнице ФБиХ уписан као власника објекта и земљишта испод објекта у којем је смјештено Министарство. Након упућене ургенције, те захтјева за хитно поступање, Општински суд у Сарајеву није донио одлуку у предметној правној ствари.

Истовремено, пред Општинским судом у Сарајеву и даље се води парнични поступак по тужби ЈП Жељезнице ФБиХ против БиХ, Министарства иностраних послова ради накнаде штете. ЈП Жељезнице ФБиХ су у континуитету, у току цијеле 2024. године, испоручивале Министарству рачуне за коришћење просторија које је Министарство враћало уз напомену да је судски поступак и даље у току, оспоравајући право власништва ЈП Жељезница ФБиХ на предметној непокретности. У току 2024. године тужилац се обраћао Министарству захтјевом за мирно рјешавање спора, односно хитног договора о утврђивању споразума о условима и начину коришћења дијела зграде. Министарству су достављене и фактуре за пореске обавезе издате од стране Управе за индиректно опорезивање БиХ уз став да је неспорно уживање услуге закупа од стране Министарства,

те сходно томе терете ЈП Жељезница за додатно утврђену обавезу на име ПДВ-а у укупном износу од 252.435 КМ за период обухваћен контролом (од 1.11.2021. године до 30.3.2024. године). Жељезнице такође наводе да додатно утврђена обавеза за излазни ПДВ у износу од 252.435 КМ одговара укупном износу потраживања ЈП Жељезница према Министарству у износу од 1.484.913.68 КМ за пружену услугу закупа за поменути период. Министарство је у континуитету вршило кореспонденцију са законским заступником по закону поводом наведене правне ствари.

По наведеном питању дали смо препоруку у претходном периоду (препука број 29/2021), те смо на основу претходно презентованог оцијенили да је реализације исте у току, а што ће бити предметом даљег праћења до окончања имплементације.

12. ОСТАЛО – РЕВИЗИЈА ДКП-ова

Процесом ревизије обухватили смо пословање у амбасадама Босне и Херцеговине у Берлину, Копенхагену, Атини, Букурешту и Софији, OSCE мисији у Бечу и мисији БиХ при НАТО у Бриселу. Након обављене ревизије доставили смо Министарству писма о налазима и препорукама ревизије, с напоменом да се иста доставе и ревидираним ДКП-овима.

Налази и недостаци (збирно за све ДКП-ове) односе се на начин праћења реализације расхода и извршења буџета у ДКП-овима чије књижење се врши у сједишту, билансне позиције (краткорочна потраживања, краткорочна разграничења, стална средства и обавезе) те конзуларно пословање.

13. КОМЕНТАРИ МИНИСТАРСТВА НА НАЦРТ ИЗВЈЕШТАЈА

Министарство је, у остављеном року, доставило коментаре на Нацрт извјештаја о обављеној финансијској ревизији за 2024. годину. У својим коментарима, Министарство је дало осврт на препоруке ревизије у свим поглављима извјештаја.

У већини коментара, Министарство је поновило образложења која су већ била изнесена током процеса ревизије и која су узета у обзир приликом сачињавања Нацрта извјештаја. Такође су наведене активности које је Министарство већ предузело или намјерава да предузме у наредном периоду, а које ће бити предмет оцјене у наредном циклусу ревизије.

Министарство је изразило неслагање са одређеним налазима и препорукама Канцеларије за ревизију (препуке бр. 7, 8, 14, 21, 28, 29, 33 и 34). Како у прилогу коментара нису достављени нови докази или чињенице које нису већ биле познате током израде Извјештаја, наведене коментаре и образложења нисмо прихватили.

Дјелимично је прихваћен коментар који се односио на тачку 7.1.2. „Донације – трансфери из иностранства“, те је реченица која претходи препоруци допуњена тако да одговара утврђеном чињеничном стању.

У осталим дијеловима текст овог Извјештаја је у односу на Нацрт извјештаја о обављеној финансијској ревизији за 2024. годину непромијењен.

Детаљна појашњења свих коментара дата су у одговору на достављене коментаре на Нацрт извјештаја о обављеној ревизији, који је достављен руководству Министарства уз коначан Извјештај о обављеној ревизији за 2024. годину.

Ревизију у Министарству за 2024. годину обавили су: Сњежана Баштинац – вођа тима, Ивана Јурчевић – члан тима, Осман Паћука – члан тима, Аида Селимовић – члан тима и Ивона Беус – члан тима, Славиша Вуковић – члан тима, Садмир Тескереџић – члан тима и Јована Јошило – члан тима.

Сњежана Баштинац, вођа тима и руководилац Одјељења за финансијску ревизију је у међувремену пензионисана.

**Руководилац Одјељења за
финансијску ревизију**

Наташа Авдаловић, с. р.

Број: 04-16-1-835/25

Прилози

Прилог I – Преглед прихода и примитака за 2024. годину

Прилог II – Преглед расхода буџета за 2024. годину

Прилог III – Биланс стања на 31.12.2024. године

Преглед прихода и примитака за 2024. годину

Министарство иностраних послова Босне и Херцеговине

Опис	Планирани износ у буџету	Измјене и допуне	Укупно планирани износ	Остварени износ	Проценат (5/4*100)
1	2	3	4 (2+3)	5	6
1. Непорески приходи	9.017.000	0	9.017.000	10.295.601	114
Приходи од предузетничких активности и имовине и приходи од позитивних курсних разлика	0	0	0	0	
Накнаде и таксе и приходи од пружања јавних услуга	9.017.000	0	9.017.000	10.295.601	114
Новчане казне (непореске природе)	0	0	0	0	
2. Текући трансфери и донације	0	0	0	175.726	
Примљени текући трансфери од иностраних влада и међународних организација – донације из иностранства	0	0	0	175.726	
Примљени текући трансфери од осталих нивоа власти	0	0	0	0	
Домаће донације	0	0	0	0	
3. Капитални примици	0	0	0	81.628	
Капитални примици од продаје сталних средстава	0	0	0	81.628	
Примици од финансијске имовине	0	0	0	0	
Примици од дугорочног задуживања	0	0	0	0	
Примици од краткорочног задуживања	0	0	0	0	
4. Укупни приходи и примици (1+2+3)	9.017.000	0	9.017.000	10.552.955	117

Преглед расхода буџета за 2024. годину

Министарство иностраних послова Босне и Херцеговине

Опис	Одобрени буџет	Усклађивања буџета	Укупни буџет	Извршење буџета	Процена т (5/4*100)
1	2	3	4 (2+3)	5	6
1. Текући издаци	65.271.000	-100.000	65.171.000	56.537.653	87
Бруто плате и накнаде	34.902.000	-900.000	34.002.000	28.447.538	84
Накнаде трошкова запослених	12.997.000	0	12.997.000	11.774.518	91
Путни трошкови	1.365.000	0	1.365.000	1.104.636	81
Издаци телефонских и поштанских услуга	1.200.000	0	1.200.000	950.167	79
Издаци за енергију и комуналне услуге	1.874.000	280.000	2.154.000	1.777.198	83
Набавка материјала	538.000	0	538.000	311.661	58
Издаци за услуге превоза и горива	642.000	0	642.000	416.243	65
Унајмљивање имовине и опреме	6.479.000	0	6.479.000	6.153.120	95
Издаци за текуће одржавање	526.000	169.000	695.000	651.016	94
Издаци за осигурање	500.000	97.000	597.000	577.646	97
Уговорене и друге посебне услуге	4.248.000	254.000	4.502.000	4.373.911	97

2. Капитални издаци	2.138.000	81.628	2.219.628	1.762.692	79
Набавка земљишта	0	0	0	0	
Набавка грађевина	0	0	0	0	
Набавка опреме	1.876.000	81.628	1.957.628	1.588.998	81
Набавка осталих сталних средстава	0	0	0	0	
Реконструкција и инвестиционо одржавање	262.000	0	262.000	173.694	66

3. Текући грантови	0	0	0	0	
	0	0	0	0	
	0	0	0	0	
4. Буџет-непосредна потрошња (1+2+3)	67.409.000	-18.372	67.390.628	58.300.345	87

5. Вишегодишња капитална улагања	0	16.222.451	16.222.451	325.627	2
Адаптација објекта уу Лондону	0	18.695	18.695	16.269	87
Реконструкција и опремање објекта за потребе ДКП БиХ у Бечу		2.007.294	2.007.294		0
Санација гријања у Бриселу		678	678		0
Адаптација објекта уу Мадриду		148.044	148.044		0
Опремање објекта у Загребу, Лондону, Ослу, Мадриду и Будимпешти		95.979	95.979		0
Адаптација објекта у Будимпешти		420.571	420.571	287.202	68
Куповина, адаптација и опремање објекта за смјештај ДКП БиХ у Црној Гори-Подгорица		31.190	31.190	22.155	71
Куповина, адаптација и опремање објекта за смјештај ДКП БиХ у Сјеверној Македонији – Скопје		1.500.000	1.500.000		0
Куповина, адаптација и опремање објекта за смјештај ДКП БиХ у Риму и Ватикану		5.000.000	5.000.000		0
Куповина, адаптација и опремање објекта за смјештај ДКП БиХ у Њујорку		7.000.000	7.000.000		0

6. Новчане донације	0	188.227	188.227	181.145	96
Донација за финансирање редовног рада Амбасаде БиХ у Анкари	0	12.501	12.501	12.501	100
Донација за финансирање рада Амбасаде БиХ у Кувајту		175.726	175.726	168.644	
7. Програми посебне наміјене	0	6.267.770	6.267.770	0	0
Куповина објеката за потребе ДКП БиХ	0	6.267.770	6.267.770	0	0

8. Укупно (4+5+6+7)	67.409.000	22.660.075	90.069.075	58.807.117	65
----------------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-----------

Биланс стања на 31.12.2024. године

Министарство иностраних послова Босне и Херцеговине

Опис	31.12.2024.	31.12.2023.	Проценат (2/3*100)
1	2	3	4
1. Готовина, крат. потраживања, разграничења и залихе	13.315.902	12.401.947	107
Новчана средства	9.092.478	7.989.610	114
Краткорочна потраживања	521.512	737.851	71
Краткорочни пласмани	1.522.686	1.529.506	100
Интерни финансијски односи	170.352	225.773	75
Залихе	0	0	
Краткорочна разграничења	2.008.874	1.919.207	105
2. Стална средства	60.120.875	57.574.162	104
Стална средства	87.987.032	83.997.320	105
Исправка вриједности	27.866.157	26.423.158	105
Неотписана вриједност сталних средстава	60.120.875	57.574.162	104
Дугорочни пласмани	0	0	
Дугорочна разграничења	0	0	
УКУПНО АКТИВА (1+2)	73.436.777	69.976.109	105
3. Краткорочне обавезе и разграничења	3.449.023	5.456.329	63
Краткорочне текуће обавезе	1.595.690	2.728.701	58
Краткорочни кредити и зајмови	0	0	
Обавезе према запосленима	1.390.757	1.525.943	91
Интерни финансијски односи	18.679	18.800	99
Краткорочна разграничења	443.896	1.182.885	38
4. Дугорочне обавезе и разграничења	0	0	
Дугорочни кредити и зајмови	0	0	
Остале дугорочне обавезе	0	0	
Дугорочна разграничења	0	0	
5. Извори средстава	60.121.325	57.578.665	104
Извори средстава	60.121.325	57.578.665	104
Остали извори средстава	0	0	
Нераспоређени вишак прихода/расхода	0	0	
УКУПНО ПАСИВА (3+4+5)	63.570.348	63.034.994	101